

ՐԱՅԵՐԻՄԱ

THE RAHNUMA

Telephone: Ashland 1461

A BI-WEEKLY PAPER

Annual Subscription \$3.00

Published by H. K. Krikorian, 180 Lexington Ave., New York, N. Y.

Entered as second-class matter August 15, 1924, at the Post Office at New York, N. Y. under the Act of March 3, 1879

Vol. X. No. 18, September 1, 1928

Ճիւղ 10, Նո. 18, Սեպտեմբեր 1, 1928

ՊԷՆՏ Ի ՄԱԽՍՈՒՍ

ՏԵԼԱԿԵԹ Ի ԻԼԱՀԻՅԷ

Կէչէն հաճախ ալիւ պիրատէրտէն ալիւ մէք-թուպ վէ Բահնիւմատա նէշը օլունմազ իշէն ալիւ պէնտ ալում: Մէրգուլ մէքթուպընտա հազըյօր քի օլ պէնտի հազըպ Բահնիւմայա կէօն տէրմէք իշէն Բապպ քէնտիին թէշլիք էյլէմիշ տիր, վէ անը թէպտիլ էթմէյէրէք Բահնիւմայա տէրմ էթմէքլիլի պէնտէն թալէպ էյլէյօր: Պէնտի օգուտում վէ տիւշլինտիւմ: Պէն Բահնիւմայա քէնտի մէնֆաաթըմ իշէն տէյիլ, իլլա Բապպըն տէլալէթիւնտէն սէվզ օլունարազ էհա-լիմիլին մէնֆաաթը իշէն նէշը էթտիլիմ հաբ-տա, պանա էօյլէ կէօրիւնտիլքի օլ պէնտի Բահնիւմայա տէրմ էթմէք ճաիլ օլումազ: Իմտի հափըմըզըն գարարը տօղրու տըր:

Պիր վաըզ պիրատէր հազընտա իշթտիմ քի «Բապպըն տէլալէթիլէ», պիր վաըզ պիրա-տէրինին ճէմաաթընտան պիր գըսմընը ալըրըպ քէնտի պաշընա թօփլայարազ անլէր իլէ ալը իըտմէթ էտիլյօր: Պիլա չիւպհէ օլ քիլիսէնին չօպան վէ ճէմաաթըն պու պիրատէրին մէսլէյի-նի տօղրու կէօրմէյօրլար: Պունլարըն հափընի հազըլը տըր:

Պու կիւն Սիւրիայա, Եունանիսթանա, Ա-մէրիկայա վէ տիւնեանըն հէր թարաֆընա տա-լըմըզ օլան իրմէնի մուհաճիրլէր արասընտա ալիլ հալ կէօրիւմէքտէ տիր: «Տէլալէթ ի ի-լահիյէ» իլէ ճէմաաթընը ալըրանլար, քէնտի-լէր կիպի տիւշլինիւպ հիսս էթմէյէնլէրի հիւքմ էտէնլէր, պազը ազաիտի քէնտիլէր կիպի ան-

լամայանլարը Գրիսթիան թանըմայանլար, հէր եէրտէ կէօրիւմէքտէ տիր: Պունլարըն էքսէրի պանա պէնտ կէօնտէրէն պիրատէր կիպի ճիտ-տի տիրլէր: վէ պէօյլէ ինանըպ էօյլէ տէ իշէ-յօրլար: Ճիտտիլէթ վէ իմանլարընա տէյէճէ-յիմիլք հօզ տըր: լաքին կէլ կէօրէլիմ քի պու-հալլարըն տէվամը նիշէլէրի իֆրաթա կէօ-թիւրիւյօր, քիլիսէլէր գուվէթլէնէճէք եէր-տէ գաիֆլէնիյօր, վէ նիշէլէրին Ֆիքրինտէ տի նիմիլին էն գըյմէթլի պիր հազիգաթը իսթիհ-զա մատտէսի օլույօր: «Տէլալէթ ի իլահիյէ տէ-տիլինիլ հէի իասթա խայալընըզըն նէթիճէ-սի տիր. օ՝ տէլալէթ տէյիլ՝ ղէլալէթ տիր» տէյիլ կէչիյօրլար:

Պիլ տէլալէթ ի իլահիյէյէ պիւթիւն գալ-պիմիլլէ ինանըրըզ, վէ պու իմանըմըզա իւշ էսասըմըզ վար տըր: Պիրինճի՝ Տին հազիլի մանասընտա պունը ֆարզ էտէր: Տին՝ Ալլահը սէօյլէյէն պիր գաթ տէյու թանըր, վէ ատէմի Ալլահը տինլէյէն պիր բուհի գաթ տէյու պիլիլ, վէ տին սէօյլէյէն Ալլահ իլէ տինլէյէն ատէմին միւլազաթը տըր: Պազըլար սէօյլէյէն Ալլահըն տիլինտէն անլայան միւլթազ վէ միւլհէմ գաթ-լար, հանի փէյղամպէրլէր վար, վէ պիլ օնլա-րըն տէտիքլէրինտէն վէ հազալըզլարընտան Ալ-լահըն Ֆիքրինի էօյրէնիլ իլ տէրլէր: Պազըլար տա տօղրուտան Ալլահ իլէ միւլազաթ էթմէյէ հէր քէսին հազըզ վէ ֆուրսաթը վար տըր տէր-լէր: Հէր նասըլ օլտա տին տէլալէթ ի իլահիյէ-յի ֆարզ էտէր:

Սանիէն, Գրիսթիանլըզ պունը թէէքիտ է-տէր: Էֆէնտիմիլ վատ էթտիլի Բուհ իւլ գուտս իլէ պունըն հէր պիր միւլինին հայաթընտա

պիր էմր ի վագը օլաճաղընը սէօյլէտի վէ լէ-սուլի քիլիսէ վէ պիւթիւն քիլիսէ պունըն պէօյ-լէ օլտըղընը պիլֆիլիլ իսպաթ էյլէտի:

Սալիսէն, պիղ քէնտի չախսի թէճըրիւպէմիղ լէ տէլալէթ ի իլահիյէնին հագիլի օլտըղընը պիլիլի իղ: Պինսէն ալէյս պու կիւն նիչէլէրինին տէ այնի թէճըրիւպէ ի զաթիյէյէ մալիք օլտըղ-լարընը զապուլ էտէճէյիմիղ թապիլի տիր:

էօյլէ իսէ պու կիւնքի շու հալլարտա իթի-րազ էտէճէք նէ՛ վար տըր:

Պիղիմ զաննըմըճա արամըղտա ճարի օլան պաղը եանըլը թէսալվուրլար պու սըրատա նա-խօշ նէթիճէլէր վէրիյօր անլէրէ տիպաթ էթ-մէմիղ վաճիպ տիր: Պաղըլարընը զիքը էտէլիմ:

1. Տէլալէթ եանըլը անլաշըլըյօր: Նիչէ տէ-ֆա ատէմլէրին տէտիքլէրինի եանըլը անլատը-ղըմը կիպի Ալլահըն տա տէտիյինի եանըլը ան-լամագ վար տըր: Մէնֆաթ ը չախսիյէմիղ վէ արզուլարըմը հիւքմիւմիւղին եանըլը օլմասը-նա սէպէպ օլուրլար: Գուվլէթլէ արզու էթ-տիյիմիղ շէյի Ալլահըն տէլալէթի զանն էտէր իղ:

2. Իրատէթ Ուլլահը պիլմէք իչիւն միյա-րըմըգ էյրի օլուր: «Ֆիլան շէյ շէօյլէ թէսա-տըֆ էտէրսէ պունը Ալլահըն իրատէթի սայա-ճաղըմ», եախօտ «Տուա էթտիքտէն սօնրա իլը ֆիքրիմէ կէլէնի իրատէթ ուլլահ սայաճաղըմ», եախօտ «Քիթապ ը Մուգատտէսի րասթ կէլէ աչ տըղըմտա կէօղիւմէ իլիշէն ալէթին մէալինի տէլալէթ սայաճաղըմ», միսիլիւ իզպալա վէ րասթ կէլէ օլան վուգուաթը տէլալէթէ միյար սայարտաք եանըլաճաղըմը մուհագգագ տըր: Ալլահ իզպալա իչլէմէգ:

3. Ֆերտի մէսէլէլէրի պաշպալար իչիւն տէ մէճպուրի սայարըգ: Շօլ մէքթուպը պանա եա-ղան պիրատէք օլ պէնտի եաղմագ իչիւն տէ-լալէթ կէօրտիլիւնէ էմին օլտըղը իչիւն, պէ-նիմ տէ քէնտինին հիսսինէ թապի օլմամը թա-լէպէ հագգը եօզ տըր: Պու հալ չօզ տէֆա վու-գու պուլույօր: Մէնին տէլալէթ ալմագըղըն՝ պանա հիւքմէ էթմէլիյին իչիւն տէյիլ տիր: Պու եօրտա պիրատէրլէր ալէյսինտէ նէ՛ զատար հագգսըգ հիւքմէր վէրիլիյօր:

4. Պիր խուսուստա տէլալէթէ նաիլ օլմագ անա ալապատար օլան հէր պիթ ֆիլիլ չամիլ օլ-մագ: Մէսէլա սէն կէօրիւյօրսն քի զիլիսէնտէ րուհանի զաիֆիլը վար տըր: Պու կէօրիւչիւն օլ նօգսանը իքմալ էթմէք իչիւն հէր ֆիքրինէ

կէլէն թարիգի գուլլանմաղըղընը թէպրիյէ էթմէգ: Օլ թարիգլէր արասընտա մագուլ օլան լար պուլունուր, Ալլահըն իրատէթինէ մուղա-յիր օլանլար պուլունուր: Պու խուսուստա տա Ալլահըն տէլալէթինէ միւնթագըր օլմալը սըն: Տէլալէթ թէտրիճի օլապիլիլ: Նիչէ տէֆա Ալ-լահըն իրատէթինի աուլմ պէ աուլմ քէշֆ էտէ-պիլիլ իղ:

5. Տէլալէթի ումումի մանատա միւնիգէ-վի պիր շէյ սայամալըյօր: Նիչէլէր Ալլահըն տէլալէթինի թապիաթըն գուվլէթ վէ գաիտէ-լէրինտէն վէ հաթթա անլէրէ մուղայիր միւնի-գէվի պիր հալ սայարլար. պու տօղրու տէյիլ տիր: Պէօյլէ սայամալարընը սէպէպի տէ շու տըր քի անլէր Ալլահը թապիաթըն խարիճինտէ իգամէթ էտէն վէ պիղ ատէմլէրի թապիաթա էսիր օլան մաիլուգլար սայարլար: Շու հալ-տա ատէմ թապիաթսա եաչատըգճա Ալլահըն հուգուր վէ տէլալէթինտէն մահրուլ տըր տէ-յու տիւչիւնիլիլ: վէ տէլալէթէ նաիլ օլմագ իչիւն պու թապիաթ գուվլէթլէրինէ վէ գաի-տէլէրինէ ֆաիլ օլան պիր հալ մէմուլ էտէրլէր: Մէսէլա պիր իշտէ ֆիքը վէ մանթըգ գուլլան-մագ, խասթալըղընտա տօղթօրա միւրաճէթ էթմէք վէ իլաճ գուլլանմագ, պիլմէտիյինի էօյրէնմէք իչիւն պիլէնլէրտէն սօրմագ վէ սա-իրէ տէլալէթ ի իլահիյէյէ ինանմագ տըր տէյու տիւչիւնիլիլ: Պու պիլսպիլիւն եան-ըլը տըր: Ալլահ՝ թապիաթտան տիչարտա տէ-յիլ, թապիաթտա ֆաիլ տիր: Հուգուրը պիլ-թիւն քիաիւնթը իսթիապ էթմիլ տիր: «Անտէ եաչար ըզ, հարաքէթ էտէր իղ վէ վար ըզ:» Տիւ-չիւնմէլիլիլիլ պիլէ Ալլահըն հուգուրըյլա միւմքին տիր: «Անըն նուրընտա նուր կէօրիլ իղ»: Պու սէպէպտէն թապիաթըն գաիտէլէրի-նի էօյրէնիլ անլէրէ կէօրէ իչլէմէք, աղլ ը սէ-լիմ իլէ մուամէլէ էթմէք, տօղրու տիւչիւնմէք, տօղրու հիւքմ վէրմէք հէվի Ալլահըն տէլալէ-թինին իչինտէ տիր:

6. Տէլալէթտէ տուանըն խըտմէթինի եան-ըլը անլամալըյօր: Պաղըլար տէլալէթ ի ի-լահիյէնին պիղէ վէրիլմէսի իչիւն ատէթատան ֆարըլը պիր հալ ը վէճտտէ պուլունմամըղ չարթ թանըլար վէ պու հալա էրմէք իչիւն տէ տուալը պիր վասթթա սայարլար: Պիր տէֆա պիր տէրվիլէ «Սիգ նի՞ չիւն ճօչար սընըգ», տէ-յու սօրտուլ իսէ, օ տէտի քի, «Ալլահըն պին պիր իսմի վար տըր: Ալլահ Ալլահ տէյու օլ ի-

սիմոնի պիր պիրի արտը սըրա զիբը հտէր ի-
քէն ճօշկուն հալիմիդտէ, օլ կիւնիւն իսմի պի-
զէ միւնքէշիֆ օլուր, վէ օլ իսմի ալընճա, հալ
ը վէճտէ տիւշէր վէ անընլէ միւլազաթ հտէր
իզ:» Գօրգարըզ պաղըլար իշիւն տուա Ալլահըն
իրատէթինի քէշֆ էթմէք իշիւն պու նէվ պիր
ճօշուշ եա «Զիբը» տիր: Ուզուն վազթ սիւրէն
տուա մէճլիսլէրինտէ պիրի պիրլէրինին տու-
ղուլարընը թահրիք էտէրէք Ալլահ թարաֆըն-
տան եէնի ֆիբըլէր ալմաղա չալըշմազ, տիգ-
զաթ օլունմազսա տէրհալ տէրվիշլէրին «Զիբը»
մէճլիսինէ տէօնէպիլիր: Տուա՝ հայաթ վազի-
ֆէլէրինի պրազըպ տա աճայըպ հալլար իշիւ-
տէ հաշմաղա չալըշմազ տէյիլ, իլլա հայա-
թըն վազիֆէլէրի արաոննտա պիզէ հազըն օ-
լուպ՝ պիզի իրչատ էտէն սէմալի փէտէրին հու-
ղուրունա վէ տէլալէթինէ գիտակից (միւթթա-
լի) օլուպ Անըն իլէ գօնուշմազ տըր:

Ալլահ պիւթիւն քեաիւնաթաա հէր պիր զէր-
րէյի վէ հէր պիր ճիհանը հուղուրըլա իհեա վէ
իրչատ էտիպ՝ անլէրի քէնտի զայէլէրինէ տօղ-
լու սէվէ էթաիլի կիպի, պիզըմ տէ ֆէրտի վէ
իճթիմաի հայաթըմըզ օ քէնտի հուղուրը իլէ
իհեա վէ հազիզի մէնզիլէ տօղլու իրչատ է-
տիյօր, անճազ քի պիզ օլ հուղուրը կէօրիւպ
տուա իլէ անա գիտակից (միւթթալի) վէ իման
վէ իթիմատէ անա գործակից (միւթթէրիք) օ-
լուրըզ, վէ հազիզի մանչտու անըն տէլալէթի-
նէ նաիլ օլուր ըզ:

Շու հալտա տէլալէթ ի իլահիյէ տինի հա-
յաթըմըզն էն մուհիմ ունսուրլարընտան պի-
րիսի տիր: Անըն իլէ մէվճուտիյէթիմիզին էն
հիւքսէք զայէսինի թէշթիլ էտէն իտէալըմըզ
քէշֆ էտէրիզ. անըն իլէ պու կիւնքի վազիֆէ-
լէրիմիզի պուլուր ըզ. անըն իլէ պէշէրիյէթէ
իֆա էտէճէյիմիզ խըտմէթ պիզէ վէրիլիր, ա-
նըն իլէ ատէմէլէլէ մուամէլէնին էն էյի եօլու-
նը էօյրէնի իզ, անըն իլէ Ալլահըն ֆիբըրին
անլար վէ անըն նուրընտա հաշարըզ:

Իմտի հազիզի տէլալէթէ նաիլ օլմազ իշիւն
տուա իլէ Ալլահըն հուղուրընա միւթթալի օլ-
մազ իրատէթիմիզի իրատէթ ուլլահա միւթի
զըլմազ, ազլը սէլիմ իլէ հազիզաթ էօյրէնիպ
խալիս վիճտան իլէ իշլէմէք, խօտպիւնլիքտէն
վէ խօտփէսէնտիլիքտէն արի օյարազ տիկէրլէ-
րին էֆքեարրնա միւսաատէքար պուլունմազ
վէ խալիս մուհիմապէթ իլէ սէվէ օլունուպ
ֆէրտէն վէ գօնշուլարըմըզա պիրլիքսէ Մէ-

լէքիւթ Ուլլահա վէ Ալլահըն սալահընա նաիլ
օլմազա թալիպ օլմազ կէրէյիզ:

Յ. Գ. Գ.

ԿԵՆՃ ՕՂԼԱՆԼԱՐԸՄԸՉ ՎԷ ԳԸՉԼԱՐԸՄԸՉ

Պու նուսիէմիզտէ պիր էրմէնի կէնճ, Պրն.
Պարգեւ Հրայր, աիլէ թէշթիլ իշիւն էրմէնի
զըզլարըն էրմէնի օղլանլարտան նէ մէմուլ էթ-
աիքլէրինի, քէզալիք օղլանլարըն տա գըզլար-
տան նէ մէմուլ էթաիքլէրինի էրմէնիճէ լիսան-
լէ մուլթասարէն զիբը էյլէմիշ տիր: Անըն էֆ-
քեարընճա գըզլարըն մաթլուպը՝ 1. Օղլանլա-
րըն մալիյէճէ միւսթապիլ պիր հալտա օլմալա-
րը, 2. Սիննլէրինին մուլաֆըզ վէ ճէսէտճէ
հազըշըզլը օլմալարը, 3. Ամէրիկալըլարըն ան-
լատըզը մանատա թալիմ ու թէրպիյէ վէ մէ-
տէնիյէթ թահսիլ էթմիշ օլմալարը վէ 4. Ճիտ-
տի վէ սատըզ հէմ րօմէնթիք մուհապպէթէ մա-
լիք պուլունմալարը տըր: Օղլանլարըն գըզլար-
տան մաթլուպըն տա չու եօլտա թարիֆ էտի-
յօր. — 1. Լուլէթին թամմ մանասը իլէ փազըլը
վէ իֆֆէթ, 2. սատըզ, տէվաիլ, միւթի րուհլէ
միւթթասըֆ օլան թէպտիլ օլմազ, ըիյասըզ վէ
լէքէսիզ պիր մուհապպէթ, 3. էրմէնիճէ լիսան,
էրմէնի թարիիլ վէ էրմէնի քիթապէթինէ տա-
լի քիֆայէթ միգտարը մալիւմաթ, 4. էրմէնի
սուանղուլիւնլարընա, աիլէ փաբըլընա սա-
տազաթ վէ ալլասեռումա գարշը մուզալլէմէթ:

Պու զիբը օլունան նօզթալար օղլանլարըն
հա գըզլարըն իտէալընա նէ գատար մուլաֆըզ
տըր, անըն տէյէմէզ իսէք տէ, չու սահիհ տիր
քի պու կիւն էվլէնմէք վազթը կէլմիշ օլան օղ-
լանլար իլէ գըզլարըն էվլէնմէմէլէրի միլլէթի-
միզ իշիւն հայաթի վէ զաթթ նազիք հէմ չէ-
թին պիր մէսէլէտիր: Պու կիւն աիլէ թէշթիլ
էթմէլի իքէն հալա պէքեար էօմր կէշիրէն օղ-
լանլար իլէ գըզլարըն սայըսը օլ գատար չօզ
տըր քի կէրէք ֆէրտէլ իշիւն, կէրէք միլլէթ
իշիւն պու մէսէլէ չօզ էհէմմիյէթ քէսպ էյլէ-
միշ տիր: Լաքին մէսէլէ էօյլէ նազիք տիր քի նէ
օլ խուսուստա պիր նիզամ գօնուլապիլիր, նէ
տէ պիր կէօնէ թազիկ իշլէտիլէպիլիր, եինէ
տէ պիր գաշ մուհիմ նօզթալարըն թէշթիա է-
տիլմէսի լազըմ տըր:

Էվլէլա, հէր իբի սընֆ կէնճլէրին աիլապի
փաբըլընա, իֆֆէթէ էհէմմիյէթ վէրմէլէրի պու
մէսէլէնին հիւսն ի սուրէթլէ հալլինէ չարթը

էլզէմ տիր: Պու խոստուս գըղլարտան թալէպ
օլունտըղը կիպի օղլանլարտան տա մաթլուպ
տըր, վէ պու ախլագի Ֆարզ օլմագլա պէրապէր
հէյէթ ի իճթիմաիյէնին սըհհէթի իչիւն էլզէմ
տիր: Պու չէյ պիզ էրմէնիլէր արասընտա պիր
միլլի սըֆէթ մագամընտա հէր քէսէ մալիւմ
օլմալը տըր:

Սանիէն, կէնճլէր երմի պէչ իլէ օթուզ
սիննի արասընտա պու վազիֆէլէրինի իֆայա
սայ էթմէլի տիրլէր: Իչլէրինի տիւզիւպ իւթիւ-
սատի ահվալարընը թէհմին էթմէք վէ միւ-
նասիպ պիր րէֆիզ պուլմագ իչիւն Ֆուրսաթ-
լար էլտէ էթմէյէ չալըշմագ կէրէք տիրլէր:

Սալիսէն, օղլանլարլա գըղլարըն պիրիպիր
լէրինի թանըմալարը իչիւն խոստուսի թէրթիպ-
լէր տիւշիւնիւմէլի տիր: Պունուն իչիւն իսէ
իւնսի պիրիքինթիլէր վէ մէմլէքէթին հհվէն վէ
թէհլիքէլի թարիզլէրինտէն սէլիւմ օլան միւ-
լագաթ եօլարը պուլունուլմալը տըր:

Էլզէթ էրմէնի կէնճլէրին էրմէնի գըղլար-
լա էվլէնմէլէրի միւրէճճէհ տիր. Ֆագաթ պու-
նըն միւմքին օլմասը իչիւն հէր իքի թարաֆըն
պու տիյարա մախսուս նէզաքէթ վէ թէրպիյէյէ
մալիք վէ միլլի հայաթըմըզա մախսուս օլան
ախլագի վէ տիրի սիրէթէ սահիպ օլմալարը էլ-
զէմ տիր:

Յ. Գ. Գ.

ՐՈՒՀԱՆԻ ՀԱՅԱԹ

ՀԱՅԱԹՏԱ ՄԻԻԹԱԼԷԱ

«Էհալի արասընտա էհալինին էֆքեարընա
կէօրէ հաշամագ գօլայ տըր, խալվէթինտէ սէ-
նին քէնտի էֆքեարընա կէօրէ հաշամագ գօլայ
տըր: Լաքին պէօյիւք առէմ օլ տըր քի, էհալի
արասընտա հաշար իքէն խալվէթին լաթիֆ սիւ-
քիւնէթինի հըֆղ էտէպիլիւր,» տէմիչ տիր Ա-
մէրիգանըն էն մէշուր Փէյլէսուֆլարընտան
օլան իմըրսըն: Պունըն մանասը չու տըր. Հա-
յաթըն մէշուրիյէթլէրի արասընտա պէօյիւք
մէսէլէլէր հագգընտա միւթալաայը տէվամ է-
տէն առէմ պէօյիւք պիր առէմ տիր:

Խալվէթինտէ օթուրուպ Ալլահըն հուզուրը
վէ Անըն սանա հագըն օլտըղը հագգընտա տիւ-
շիւնմէք գօլայ տըր: Լաքին առէմլէր արասըն-
տա հաշար իքէն, քէնտի եհվմի վազիֆէլէրինի
իֆա էթմէյէ չալըշըր իքէն, հայաթըն միւշքի-

լաթ վէ միւզայագալարը իլէ օղլաշըրքէն,
թամմ օլ սըրալարտա Ալլահըն սանա հագըն օլ-
տըղընը վէ պու հայաթը էյի պիր սուրէթտէ
հաշամագ իչիւն սէնին հայաթընա իչլիրաք
էթմէքտէ օլտըղընը հիսս էթմէք, պու նէ պէօ-
յիւք պիր պէրէքէթ տիր:

Օտանտա Ինճիլինի էլինէ ալըպ Գրիստո-
սըն ճէլիլ հայաթընը միւթալէա էթմէք կիւզէլ
տիր, լաքին հայաթըն պիր չօք թէհլիւպէ վէ
իզվալարընա կէօքս վէրէրէք էյի առէմ օլմա-
ղա չապալար իքէն, հէման օլ սըրալարտա Յի-
սուսըն իլահի հայաթընը ֆիքրին էօնիւնտէ թու
թուպ օլ ահվալ արասընտա սէն տախի իլահի
պիր հայաթ հաշամագա չալըշըր իսէն, պու նէ՝
նէճիպ պիր թէչէպալիւս տիր: Պունտան նէ կիւ-
զէլ էօմրլէր մէյտանա կէլիւր:

Սէն քէնտի պաշընա օթուրուպ տէլալէթ ի
իլահիյէ նէ տիր տէյու տիւշիւնսէն պու դայէթ
ճալիպ պիր մէսէլէ օլուր: Լաքին տիւնեանըն
գարմագարըչ եօլարը արասընտա աալ թարիզի
նի պուլմագա չալըշըր իքէն, էթրաֆընը գուլ-
մէթ սարմըչ օլուպ եհքտիկէրինէ մուխալիֆ
կէօրիւնէն վազիֆէլէր էօնիւնտէ չալըրմըչ տու
րուր իսէն, տէրոնի պիր նուր իլէ հէր առըմը-
նը նասըլ ալմագլըղընը սանա խապէր վէրէն
պիր սէտա իչիտիրսէն, պու նէ ճէլիլ պիր քէշֆ
տիր:

Հայաթ նիչէ տէֆա պիզէ գուրու վէ մուզ-
լիւմ պիր հալ կէօրիւնիւր, վէ հայաթ հաշամա-
ղը տէյէ՞ր մի, տէյմէ՞ք մի, թային էտէմէյիզ:
Լաքին հայաթըն պու կիւնքի վազիֆէլէրինի
մուհապպէթլէ իֆա էտէր իսէք, վէ մուհապպէ
թիւրիլի պիզի սէվէն Սէմալի Փէտէրին մու-
հապպէթինտէն պէսլէր իսէք, օլ գէման պիւ-
թիւն հայաթըմըչ մուվաֆֆագիյէթլէրի վէ մէ
յուսիյէթլէրի իլէ պէրապէր նէ կիւզէլ օլուր:

Իմտի խալվէթիւրիլտէ պու մէսէլէլէր իւ-
գէրինէ միւթալէա էթմէյի իհմալ էթմէյէլիւմ.
Լաքին պու պէօյիւք մատտէլէր իւզէրինէ միւ-
թալէամըղը հայաթըն ումուրը իչինէ կէօթիւր-
մէյի տէ ունուլթմայալըմ:

ԱՊՏՈՒԼԼԱՆԸՆ ԳՍՏԷՅԻ

Պիր չարգ մասալընտա հիքեայէ էտիլիւր քի
Պիր կիւն պիր սինէք կէլիւր Ապտուլլանըն գա-
տէհինին քէնարընա օթուրուպ անըն թամմըն-

տան պիր եռտուամ ալըր կիտէր իտի: Պու սի-
նէք պիր միւտտէթ պէօյլէ տէվամ էթտի վէ
կիթտիքճէ պէօյլէր վէ կիւզէլլէնիւր իտի. լաքին
օյ նիսպէթտէ տէ Ապտուլլանըն թաամընտան
զիյաւտէ եէր իտի: Նիհայէթ պիր ատէմ պօյու-
նա եէթիշտի վէ պիր կիւն կէլիպ Ապտուլլանըն
թաամընը եէյիպ թիւքէթտի: Վէ Ապտուլլա դա
զապ իլէ պու ճինէ վուրուպ օնու տէֆ էյլէտի:
Ֆազաթ պիր ազ սօնրա պու ճին կիւզէլ պիր
էլպիսէ կիյինմիշ օլարազ Ապտուլլանըն եանը-
նա կէլտի իսէ, անտէն ճէլպ օլունարազ անը
մէսէրրէթլէ գապուլ էյլէտի: Էրթէսի կիւն Ապ-
տուլլա քէնտի խանէսինտէ էօլմիւշ պուլուն-
տու: Պողազընտա պիր տէվ փարմազլարը ի-
շարէթի վէ հալլուսուտա տէվ ալազլարընը
իզլէրի կէօրիւտիւ:

Պու՝ Ֆէնա ատէթլէր իշիւն պիր բէմզ տիր:
Անլէր ճալիպ վէ զիյանսըզ շէյլէր կիպի պաշ-
լարլար. տիւպէր միւսաֆիրլէր կիպի կէօրիւ-
նիւրլէր, լաքին նիհայէթ տէվ կիպի իւզէրինէ
չէօքիւպ սէնի մահվ էտէրլէր:

ՊԵՅՐՈՒԹ ԿԵՆՃ Ք. ՇԻՐՔԷԹԻ

Հայ Կ. Ք. Շիրքէթի Պէյրութտա պէշ սէնէ
էվվէլ թէնսիս էտիլմիշ օլուպ խուսուսա քէմփ-
տէքի էրմէնի կէնճլէր արասընտա Ֆալտէլի իշ-
լէր կէօրմէքտէ տիր: Պիր գարաբարանը պուլու-
նուպ օրատա Ֆարզլը լիսանլարտա կաղէթալա-
րը կէնճլէր օգուրլար: Հաֆթատա պիր ախլա-
զի, սըհհի, Ֆէննի վէ սիյասի մէսէլլէր իւ-
զէրինէ լարանտա նութզլար իրատ էտիլիւր:
Տինի տէրսլէր իշիւն քիւշիւք սընֆլար թէշքիւ
օլունմուշ տըր վէ կէլէն սէնէ կէճէ մէքթէպի
տախի աշըլաճազ տըր: Պէօյլէճէ պու շիրքէթ
էրմէնի կէնճլէրինի ախլազի, սըհհի վէ տինի
տաիրէտէ փէրվէրտէ էթմէյէ չալըշմազտա
տըր: Շիրքէթին սէնէվի պիւտմէսի 1200 տօլար
օլուպ պուլնըն 400իւնիւ հայ տօսթլարտան ճէմ
էթմէյի արզու էտիյօրլար:

Միշիկան տարէլֆինուըն քէշֆիյաթ հիյէ-
թի Իսքէնտէրիյէտէ էսքի Րօմա իմփէրաթօր-
լուզունա ախտ 60 ատէտ ալթուն ազչէ պուլ-
մուշ տըր քի 24 Ֆարզլը թարիլլէրտէ թէտա-
վիլէ գօնուլմուշ իմիշ:

ՄՈՒԽԱՊԵՐԱԹ

ԻՆՍԱՆԼԱՐԸՆ ՐԷՆԿԻ

Ինսան իքի գըսմտան իպարէթ տիր, պիրի
խարիճի վէ կէօրիւնիւր գըսմը, օլ պիրի տա-
խիլի վէ կէօրիւնմէզ գըսմը տըր: Էվվէլքի ին-
սանըն խարիճի քէնկի վէ կէօսթէրիշի տիր է
իքինճիսի իսէ ինսանըն ասըլ մախիլէթի, վէ
գըլմէթի տիր քի պուլնա սիյրէթ տէնիլլէր: Ին-
սանլարըն տէյէրի եա գըլմէթի հազգընտա սէօյ
լէր իքէն օնլարըն տըլ շէլլինի տէյիլ՝ սիյրէ-
թինի վէ մահիյէթինի անլարըզ. եօզսա ինսան
վիճիւտի թահլիլ էտիլտէ 98 սէնթլիք պիր քէ-
րէսթէտէն իպարէթ տիր:

Սիյրէթ թէշքիլինէ թէնսիւր էտէն շէյլէր:
Ֆամիլեա, քալիմ ու քէրպիյէ վէ միջավայր
տըր: Հաթթա ախտ օլուզու միլլէթ, եաշատը-
զը իգիլիմ պիլէ սիյրէթին թէշքիլինէ եարտըմ է-
տէր: Չօզլար իլէ պէրապէր պէն տախի ինսանը
իմ քի քէվէրքիւս պիլէ սիյրէթէ թէնսիւր էտէր
սէպաթլը, չալըշգան, միւսթազիմ վէ զէքի վա-
լիտէյնտէն եիւքսէք սիյրէթլի էվլատ հասըլ օ-
լուր: Թիթիլմէշըպ, գարարսըզ, հիլէյէ վէ ճի
նայէթէ մէյեալ, պէտ խուլլար սահիպի վալի-
տէյնտէն էօյլէճէ պօզուզ էվլատ մէյտանա կէ-
լիւր:

Տիմ տախի ինսանլարըն մահիյէթինի թէշ-
քիլ էթմէքտէ չօզ րօլ օյնար: Այնի հալ ու քէյ-
ֆիլէթլէր ալթընտա եաշայան իքի Ֆէրտ եա
միլլէթ տինլէրի Ֆարզլը օլուզու իշիւն Ֆարզ
լը սիյրէթ վէ մէպտէ սահիպի օլուրլար: Մա-
ճարլար վէ Թիւրքլէր այնի լըզտան, եանի Մօն-
կօլ ճինսինտէն տիրլէր, լաքին Մաճարլար Գը-
րիսթիանլըզը գապուլ էթտիյի իշիւն Թիւրք-
տէն չօզ Ֆարզլը սիյրէթէ մալիք օլտուլար:
Թիւրք վէ Հայ միլլէթլէրի այնի մէմլէքէթտէ
եաշայըպ, այնի իգիլիմ, ատաթ վէ հաթթա լի-
սանա թապի իտիլէր. լաքին տին Ֆարզը օն-
լարըն Ֆամիլեա վէ իճթիմաի ալազալարընա,
թալիմ ու թէրպիյէսինէ էօյլէ թէնսիւր էթտի
քի պիւսպիւթիւն Ֆարզլը սիյրէթ իզհար էյլէ-
տիլէր:

Սիյրէթ թէշքիլինտէ էն պէօյիւք ունսուր
ֆամիլեա տըր, խուսուսա վալիտէնին նազիք
փարմազլարը չօճուզլուզ խամուրընա շէլ վէ-
րիլէր: Վալիտէյնին հարաքէթի, սէօզլէրի,
սիյրէթի չօճուզըն թապէ ղուհու իւզէրինէ տամ

ղալանքը . փէք չօգ ճինայթելքի կէրեյէ տօղ-
րու իզլէտիյիմիդտէ մէնպաւընը վալիտէյնտէ
պուլուր իզ : Ասըմաղա կիտէն պիր խըրսըզ վա
լիտէսինի եանընա չաղըրըզ տիւնի ըսըմըզ
վէ գօփարմըզ տըր , չիւնքի իւք խըրսըզըզըն-
տա օ տիւ քէնտինէ ճէսարէթ վէրմիւ տիր : Պիր
փէտէր պիւրիւմ քի օղլունուն սէֆաճէթինտէն
պիզար օլարազ պանա բիճա էյլէտի քի օնա նա-
սիհաթ էտէյիմ , պէն ըէտտ էթտիւմ , չիւնքի
կէնճ թամմ քէնտինին էօրնէյինէ իմթիսալ է-
տիյօր իտի : էվլատարընըն զայաթընտան տօ-
լայը Ֆիղան էտէն պիր չօգ վալիտէյն պիւմէլի
տիրլէր քի չօգ տէֆա քէնտիլէրի մէսուլ տըր-
լար :

Մէքթէպլէր վէ քալիմ ու քէրպիյէ մէնպա
լարը տախի սիյրէթ թէչքիլինտէ պէօյիւք ա-
միլլէր տիր : Չօգ տէֆա խօճալարըն ախլազ վէ
սիյրէթինէ պաղըրմայարազ ինթիսալ օլու-
նուր , սիւպիան անլէրին էլինէ . թէսլիմ օլու-
նուր : Պու կէնճ նէսլի տօղրուտան տօղրույա
զէհրլէմէք տիր : Անկլօ-Սաղսօն , Լաթին եա
Թիւրք թէրպիյէսի ալանլար արասընտա չօգ
ֆարզ վար տըր : Անկլօ-Սաղսօն թալիմի ալան-
լար տաճա սաղլամ վէ եիւքսէք ախլազա մա-
լիք տիրլէր : Միլլէթիմիզ արասընտա իլլէյէն
Ամէրիգա միւլէսսէսէլէրի հիչ տէյիլ պու խու-
սուտա իթթիսար էտէպիլիլիլէր : Անկլօ-Սաղ-
սօն թալիմինի տիւնեա թաղտիր էտէր :

Պիր տէ միլլի սիյրէթ վար տըր : Պունա թէէ
սիր էտէն ամիլլէր ճօղրաֆիաճա մէվգի , իզ-
լիմ , , արասընտա եաչատըղը էհալի , թապի օլ-
տուղը տին վէ հիւքիւմէթ տիր քի ճիւմէսի
պիր արայա կէլիպ պիր միլլի սիյրէթ թէչքիլ է-
տէրլէր : Պիր ինկիլիզ , իթալիանտան ֆարզլը
տըր : Բուս իլէ Սփանիօլ ֆարզլը շախսիյէթլէր
վէ թապիաթլար տըր . Շէմալ գալմլարը տաճա
սէրին գանլը , սէպաթլը տըրլար : ճէնուպիլէր
խսէ տաճա աթէչի , զէքի վէ գարարսըզ տըրլար :
Ինկիլիզ եա Ալաման կէճ էօյրէնիր , ամմա ու-
նութմազ , կէճ պաչլար , ամմա տուրմազ : Ճէ-
նուպտաքի միլլէթլէր պարութ կիպի թութու-
չըր , ամմա թէզ սէօնէր :

Միլլի սիյրէթ խուսուսընտա էն պախթսըզ
օլան գալմ պիզ իզ , շէմալտան ճէնուպա գա-
տար հէր իզլիմտէ եաչալազ , Թիւրք , Աճէմ ,
Բուս , Բիւրտ , Արապ , Չէրքէզ վէ Բուժ միլլէթ-
լէրի արասընա տաղըրմըզ օլտուղլուժուզտան օ

միլլէթլէրին սիյրէթինտէն միւթէսիւր օլմուշ
իզ : Լօնտրատա պանա սօրտուլար քի աաըլ մօ-
տէլ օլան պիր էրմէնի կէօսթէրէյիմ : Պու փէք
միւլէքիլ պիր թայէպ իտի , զիրա իզմիր էրմէ-
նիսի Մուշ էրմէնիսինտէն , Բուսիատաքիլէր կի-
լիկիւնընքիլէրտէն այրը միլլէթլէր գատար
ֆարզլը տըրլար : Պիրի Բուժլաշմըզ , օլ պիրի
Գիւրտլէշմիւ եա Բուսլաշմըզ տըր : Թէատտի
վէ ուզուն տէհրլէրին էսարէթի տէ զամմ օլա-
րազ ֆաղլաճա հիսսաս , գարարսըզ վէ չափուք
միւթէսիւր օլան պիր միլլէթ օլմուշ ուզ տըր :
Պու սէպէպտէն իթթիֆազ վէ իթթիհատըմըզ
տախի կիւճ աիւր : էսասէն չօգ ֆարզլը միլլա-
վայրտա պէօյիւմիւշ վէ պիր չօղու լիսանընը
զայա էթմիւ տիր , պէօյլէ պիր միլլէթ էֆրա-
տընը պիր արայա կէթիւրմէք գօլայ տէյիլ տիր :

Էվլէմէ տէտիք քի ինսանըն պիր տէ խա-
րիճի վէ զահրի գըսմը վար տըր քի ընէք լու-
ղէթի իլէ իզաճ էտէպիլիլ իզ : Չէմանըմըզտա
հէր շէյին պօյանըզ թաղլիտ էտիւտիյի կիպի
ինսանլար տախի խարիճէն ընկլէրինի տէյիւշ-
տիրիպ մահրիյէթլէրինի պէլլիսիզ էտէրլէր ,
պունլար պէչէրիյէթին էն մուզիրը վէ թէհլի-
քէլի գըսմը տըրլար : Բէօթիւ սիյրէթ սահիպի
օլուպ տա պունու աչըզտան կէօսթէրէյիլէր , օ
գատար մուսաթարալը տէյիլ տիրլէր : Սանա-
աթըմ իզթիզասընտան պիր չօգ չափիլըն վէ եա-
րամաղ տէտիյիմիզ սընըֆա րասթ կէլմիւ իմ :
Օնլարըն սատէ վէ աչըզ հայաթընտա պիր նէվ
ուլը ը ճէնապ կէօրիւր իտիւմ քի պէչէրիլէթին
եիւքսէք թապազալարընտա պիլէ կիւճ րասթ
կէլինիր : Օնլարըն ամէլլէրինէ տէյիլ , ճիտտի
վէ աչըզ մուսմէլէլէրինէ հայրան օլուր իտիւմ :
Պէօյլէլէր մահրիյէթլէրինի կիլլէմէզլէր վէ հէր
քէս պիլիւր քի նէ կիպի պիր չափա իլէ իչի վար
տըր : Պունլարտա սիյրէթին եիւքսէք պիր մէպ-
տէսի իզհար օլունուր : Օնլար թէհլիքէսիլ օլ-
տուզտան մատա կիւզլ թէչսիւր ալթընտա տօղ-
րու ճիհէթ վէրիլէրէք չօգ ֆախտէլի ատէմլէր
օլապիլիլիլէր :

Մա էթթէսսիւֆ խարիճի ընկլէրի վէ
կէօսթէրիլէրի իլէ ինսանիյէթի ալտատանլար
տա չօգ տըր : Շիրքէթ ի պէչէրիյէ սաղընաճազ
վէ իհթիյաթ էտէճէք եէրտէ զաֆիլ օլուր վէ
էն ալա մէվգիլէրի օնլարա թէսլիմ էտէր , պիր
տէ զայաթ վէ խարապիյէթտէ կէօղլէրինի ա-
չար . պէօյլէլէր թա ընկլէրի սօյուլուպ անլա-

չըլանա դատար քէնտի գէհրլէրինի պիգայտ-
լարա իւհազ էտէրլէր: Տին փէրտէսի վէ բէնկի
ալթընտա տինսիզլէր խայրխահլըզ քիսվէսի
իչինտէ խըրսըղլար, ազգասէրլիք էլպիսէսի ի-
չինտէ խախլէր, նամուսուլըզ նիգապը արգա-
սընտա ըրզ տիւհմէնլէրի, իսթիգամէթ բէնկի
իլէ եազլաշան տօլանտըրըճըլար էքսիք տէյիլ
տիր: Պէօյլէլէր պաղէն էօյլէ կիւզէլ բէնկլէրէ
պօյանըլար քի ճէմիյէթ ի պէշէրիյէ անլէրի
ալգըշլար, անլէրին պաշընա չէրէֆ թաճըլար
զօր, էօթէտէ ճիտտէն չալըշան վէ նէճիպ գալպ
իլէ ասլա խարիճի բէնկէ էհէմիյէթ վէրմէյէն
պիշարէլէր թահգիւր էտիլիլէր: Պիզ յեղափո-
խական դօմիթէ իչինտէ օլուպ տա հիւքիւմէթէ
խաֆիյէլիք էտէնլէրի, ազգասէրլիք իւնվանը
իլէ տուլ վէ էօքսիւզլէրի սօյանլարը, տին պաշ
տօնեասը իքէն տինսիզլիք թալիմ էտէնլէրի
կէօրմիւշ իզ: Նէ նէճիպ, նէ ալա տըր քէնտի
բէնկի վէ ասըլ մահիյէթի իլէ կէօրիւնէնլէր,
օնլար հէր նէ դատար պիզիմ ֆիքըրիմիզէ մու-
խալիֆ օլսալար անլէրէ հիւրմէթ էտէրիզ:

Ախէր պիր սընըֆ տա վար տըր քի սիյրէթ
տիւհլիւնլէրինին էն ֆէնասը տըր, եանի չօզ
բէնք տէյիւշ տիրէնլէր տիր: Պէօյլէլէր զէման վէ
մահալա կէօրէ մէսլէք վէ մէպտէլէրինի տէյի-
շիրլէր, էնճամ դարմագարըշ նէ բէնկ օլտուզ-
լարը պէլլիսիզ օլուր: Պիր եէրտէ յեղափոխա-
կան, պիր եէրտէ պահպանողական, պիր էյամ
սըզը Բողոքական, պիրազտան Լուսաւորչական
քիլիսէտէ քաղաքական ժողով աղասը, պիր
կիւն տինտար, պաշգա պիր կիւն մատտիյուն...
Մէնֆաաթ եէլի նէրտէն էսէր իսէ օրա տէօնէր.
եազմուր նէրէ եաղար իսէ թարլայը օրա գալ-
տըրըր, տիւնքի իգարար էթտիյի մէսլէյինի կո-
չուճընը պու կիւն ինքեար էտէր, նէրտէ մէտ-
հիյէ կէօրիւր իսէ օրտան կէօրիւնիւր, նէրտէ
պիր մէվգի սէզէր իսէ օրա սօգուլուր, հէր գա-
լըպա կիրէր, հէր պօյայա պօյանըր, պէօյլէլէր
ճարպիկ օլուպ՝ շիրքէթ ի պէշէրիյէ իչինտէ
մուհիւմ մէվգիլէրտէ իշալ էտիլիլէր վէ չօզ
թէհիւքէլի տիրլէր: Պունլարա սիյրէթսիզ տէ-
մէքտէն իսէ չօզ բէնքլի տէմէք տահա տօղրու
օլուր:

Խաթըրմա պիր հիքեայէ կէլիյօր: Չագա-
լըն պիրի տաղտան եօլունու չաշըրըպ շէհրէ
տիւհէր. օ եանա պու եանա գաշար իքէն պիր
պօյաճը տիւքեանընա կիրիպ սիյահ պօյա քիւ-

փիւնէ տիւհէր, օնտան սըշրայըպ գըրմըզը, եէ-
շիլ, սարը պօյա քիւփլէրինէ կիրիպ չըգտըզ-
տան սօնրա տաղա գաշար: Տաղտա պիր մաղա-
րայա կիրէր քի իչէրիտէ արսլան եաթըյօր:
Արսլան պու հէր բէնկէ պօյանմըշ հայվանը
կէօրիւնճէ չաշըրըպ, «Սէն քիմ սին» տէյու սօ-
րար: Չագալ «Պէն հայվանլարըն փատիշահը
իմ», տէյու ճէվապ վէրինճէ՝ իհթիրամ էտիպ
եէմէք կէթիրիւր իքրամ էտէր: Պիրազտան տը-
շարրտան պաշգա չագալլար ուլումաղա պաշ-
լայընճա պօյալը չագալ (խույ տըր թէպտիլ օլ-
մազ) քէնտի տէ հայվամաղա պաշլար: Արսլան
պու սէսի իշիտինճէ. «Պէն սէնին նէ օլտուղու-
նու անլատըմ իտի, լաքին բէնքլէրին պէնի չա-
շըրտը» տէր:

Ա. ՆԱԳԳԱՇԵԱՆ

ԻՆՉ ՊԵՏԳ Է ՊԱՀԱՆՋՈՒԻ ԱՄԵՐԻԿԱԶԱՅ

ՕՐԻՈՐԴՆԵՐԷՆ

Այս հարցման պատասխանելու համար կար
ծեմ թէ նախապէս պէտք է ըլլայ սա հարցու-
մը թէ ի՞նչ կը պահանջեն Ամերիկահայ օրիորդ
ները իրենց ներկայացող թեկնածուներէն: Ամ-
փոփենք հոս անոնց պահանջներուն ամենէն կա-
րեւորները. —

1. Տնտեսական անկախ վիճակ մը, իր բոլոր
առաւելութիւններով:

2. Յարմար տարիք եւ ֆիզիքական վայե-
լուշ կազմ մը:

3. Բարեկրթութիւն եւ քաղաքավարու-
թիւն՝ Ամերիկեան իմաստով:

4. Անկեղծօրէն եւ տարամերժօրէն սնուց-
ուած սէր մը, որ յաւիտենական ըլլալով հան-
դերձ, տողորուած ըլլայ քօմիւնիսթ ոգիով մը:

Ահաւասիկ այն չորրորդութիւնը, որուն կը
տենչան գրեթէ բոլոր Ամերիկահայ օրիորդնե-
րը: Եւ արդարանալի են այդ բաղձանքները:
Ո՞ր մարդկային էակը պիտի չուզէր ապրիլ խա-
ղազ եւ երջանիկ ընտանեկան մթնոլորտի մը
մէջ. քսաներորդ դարուն մէջ ո՞ր անձը պիտի
ուզէր քաջքնել իր կեանքը թշուառութեան մէջ՝
ի տես անհուն եւ անսահման շոյալութեանց:

Իրաւացի են այդ փափաքներն ու տեսլա-
կանները: Թէ որ պատկանած ըլլայի իգական
սեռին, թերեւս այժմ ես ալ այնպէս պիտի խոր-

հէի, այնպէս երեւակայէի, եւ այնպէս ալ պահանջէի:

Մարդկային խորհելակերպի տեսակէտէն, նկատի ունենալով հանդերձ այդ չորս պահանջներուն անայականի բնոյթը, քիչ թէ շատ բանականութիւն ունեցող մարդու մը մտքին մէջ անմիջապէս կը ծագի սա հարցումը, թէ այդ գեղեցիկ ակնկալութեանց փոխարէն ի՞նչ պէտք է պահանջուի նաեւ այն օրիորդներէն, որոնք գիտեն օգտուիլ պատեհութենէն, իրենց խօսքովը ու արարքովը ամէն օր շեշտելով ներգաղթի օրինադէին սահմանափակումը, ի նպաստ իզական սեռին եւ ի վնաս հայ երիտասարդներուն:

Այժմ կ'ապրինք այնպիսի դարու մը մէջ, ուր իրապաշտութիւնը իր գեմիթին է հասած: Ինչպէս մարդկային բոլոր յարաբերութիւնները նոյնպէս ամուսնութիւնը հիմնուած են պայմանադրական սկզբունքներուն վրայ:

Երկու հոգիներուն ըմբռնիչ ոգիով սիրահարութիւնը եւ մինչեւ մահ իրարու սիրոյն հաւատարիմ մնալով, ի պահանջել հարկին իրարու համար զոհուիլը, հինցած եւ փոտած, վերացական զաղափարներ դարձած են գրեթէ:

Արդ, սոյն դառն իրականութիւնը աչքի առջեւ ունենալով, եւ նկատելով որ ամուսնութիւնը կերտուած է այժմ, զուտ պայմանադրական հիման վրայ, բնականօրէն հարց կը ծագի, հասկընալու համար թէ վերոյիշեալ պահանջներուն հակակշռող ի՞նչ պահանջներ ներկայացուելու են նաեւ խստապահանջ օրիորդներուն եւ անոնց պաշտպան հանդիսացող ծնողաց:

Դիմագծային կամ ֆիզիքական կազմըւածքի խնդիրը, անհատական ճաշակի խնդիրը լլալով նիւթէս դուրս է այդ ուղղութեամբ, ոեւէ երիտասարդի մը կողմէ սնուցուած բժականութեան մանրամասնութեանց մէջ մտնել, կամ ոեւէ յարձակողական ակնարկութիւն մ'ընել Ամերիկահայ օրիորդներուն բնական տեսքին եւ արտայայտութեանց վրայ:

Թէեւ անկարելի է գտնել այնպիսի երիտասարդ մը, որ կարենայ կատարելապէս դիմագրաւել Ամերիկահայ օրիորդներուն պահանջները, բայց, պահ մը ընդունելով որ անոնց պէտք է գոհացում տրուին երիտասարդներուն կողմէ, եւ իրաւունք կուտամ վերջիններուն, հարցնելու խստապահանջ օրիորդներուն

թէ իրենց երազներուն իրականացման պարագային, փոխադարձաբար պիտի կարենայի՞ն իրենց կարգին գոհացում տալ նաեւ հայ երիտասարդներու պահանջներուն:

Ամերիկահայ օրիորդներուն համար թեւեւ ամենահետաքրքրական խնդիր մըն է գիտնալ հայ երիտասարդներուն պահանջները:

Այն հայ օրիորդը որ հաւակնութիւնը եւ միանգամայն յանդգնութիւնը ունի պահանջելու տնտեսական լաւ դրութիւն, յարմար տարիք եւ վայելուչ տեսք մը, բարեկերթ բնաւորութիւն եւ անկեղծ սէր մը իրեն ներկայացող երիտասարդներէն, պէտք է՝ ըստ իս, գոհացում տայ նաեւ իր կողմէն հետեւեալ պահանջներուն, որոնք պէ՛տք է ներկայացուին, առնանական ոգի ունեցող, Հայ անուան հաւատարիմ գտնուող, եւ քիչ թէ շատ ազգային գիտակցութիւն եւ արժանապատուութիւն ունեցող ոեւէ երիտասարդի մը կողմէ:

1. Մաքրութիւն՝ բառին բուն նշանակութեամբ:

2. Յարատեւ, հաւատարիմ, եւ հնազանդ ոգիով տողորուած անփոփոխ, անկեղծ, եւ անբասիր սէր:

3. Հայերէն լեզուին, Հայոց Պատմութեան եւ Հայ Գրականութեան մասին այնքան ծանօթութիւն, որքան պէտք է քսաներորդ դարուն մէջ ապրող ոեւէ զարգացած Հայուհւոյն համար:

4. Հաւատարմութիւն՝ հայրենի աւանդութեանց, գուրգուրանք՝ ընտանեկան սրբութեան, հաստատամիտ, անյողողող ուխտ մը, այլասեռման դէմ պայքարելով, Նոր Սերունդը Հայ հոգիով, եւ Հայ Մշակոյթով սպառազինած, կեանքի պայքարը մղելու համար:

Ահաւասիկ նաեւ այն չորրորդութիւնը, որ փոխադարձաբար պէտք է պահանջուի ամուսնութեան ընդունակ ոեւէ Ամերիկահայ օրիորդէն, այն խստապահանջութեամբ, ինչ որ կը պահանջեն անոնք երիտասարդներէն:

Եթէ կ'ուզենք, որ կէս դար վերջ Աղլանտեանի այս ափերուն, ունենանք զօրաւոր դադութ մը՝ յանձին Ամերիկահայութեան եւ յօգուտ Մայր Հայրենիքին, պէտք է որ կազմուելիք ոեւէ մէկ ընտանիք, հայելին ըլլայ այն բարի վարք ու բարքերուն, որոնք Հայուն կը պատկանին:

Այլասեռման դէմ պայքարելու միակ պատ-
նէշը ընտանեկան միջոցներն է :

Հո'ն է , որ պէտք է դարձնուի Հայուն նը-
կարագերը , հո'ն է , որ պէտք է դաստիարակել
փոքրիկները այնպէս , ինչպէս որ պէտք է , եւ
վերջապէս հո'ն է , որ Նոր Սերունդը պէտք է
ներշնչուի Հայ Գրականութեան սիրովը , որ-
պէսզի ծլի ու ծաղկի Հայ Մշակոյթը , ի փառս
Հայկազեան Տոհմին արիւնններկ , բայց փա-
ռաւոր պատմութեան :

ՊԱՐԳԵՒ ՀՐԱՅՐ

Պոսքըն

ԷՐՄՔՆԻԼԵՐԻՆ ԵՖՆԻ ՄԷՍՔԵՆԼԵՐԻՆԻ ԶԻՅԱՐԷՐ

Էրմէնիլէրին Սիւրիատաքի եֆնի մէսքէն-
լէրինին ահալալնա տալի մուսթէլիֆ խապէր-
լէր ալմըլ օլարազ կիտիպ անլէրին պազըսընը
կէօզիւմիւզ իլէ կէօրմէք իւզըն մուալլիմլէրի-
միզտէն Պըն . Պաղտասար իլէ պիւրիլիքտէ Յու-
նիս 29տա Շէմլանտան (Աիպանան) եօլա չըզ-
տըզ :

Իսքէնտէրունա եթիլիտիքտէն սօնրա իլք
զիյարէթ էթտիլիմիւզ մահալ Գըրըզ Խան օլտը :
Պուրատա եազընտա կէթիլիլէնլէրտէն մատա
2,500 էրմէնիլէր վար տըր : 1909 զըթալընտա
պու մահալըն դայաթը տէհչէթլի օլմուլ իտի :
Օրատա պիւր թէք էրմէնի պրազմատըլար : Պու
միւնասէպէթլէ վուզու պուլմուլ օլան պիւր չօզ
ճիկէրսուզ նազլիլէթլէր իլիթտիք :

Գըրըզ Խանտա Գաթօլիլէրլէրին Լազարիսք-
լէրինէ աիտ օլան պիւր արազի իւզէրինտէ 35
վէ անա եազըն տիկէր պիւր արազիտէ 75 ալիլ
սաքին օլույօր : Հէր ալիլէյէ խանէսի եանըն-
տա պիւր փարչա արսա վէրիլմիլ օլուպ՝ օրա-
տա սէպսէվաթ եթիլիտիլիլէր : Քէմիլին եա-
նընտան ազան սու պիւր տէյիլմէն տէօնտէրի-
յօր : Քէմի գասապայա եազըն օլտըլընտան է-
հալի քիլիսէ վէ մէքթէպտէն իսթիֆատէ էտէ-
պիլիլյօրլար : Իչէճէք սուլը հիւքիւմէթ թէտա-
րիք էթմիլ տիւր : Պուրատա ազ չօզ մալարիա
պուլունտուղունտան էհալիլէյէ մէճմանէն սուլ-
ֆաթօ վէրիլիլ . վէ հէր ալիլէյէ օն իքի ալատէք
այտա տէօրթ Օսմանլը լիւրասը իանէ էտիլիլյօր :

Գաթօլիլ օլմայան վէ պիւր ազ փարասը օ-
լան պազը էրմէնիլէր տախի պուրատան 20 տէօ

նիւմ արսա ալըպ փէչին իքիլէր լիւրա թէտիլէ
էթմիլլէր պազիսինի թազսիտլէ վէրէճէլէր :
Պուլարըն իչէճէք սուլու եօզ տըր : Լաքին
պուլունտան պիւր ազ եօզարտա Տօզ . Ալթունեանըն
պիւր միւլքի պուլունուպ , միւմալիլէյսին հիւ-
մէթիլլէ օրատան քէնտիլէրէ սու կէթիլիլէճէք
տիւր :

Գըրըզ Խանտան Սօղուզ Սու տէնիլէն մա-
հալա կիթտիք : Պուրասը Գըրըզ Խանըն ճէնու-
պի զարպընտա վէ իւլ միլ ուզազտա օլուպ Հա-
լէպ-Իսքէնտէրուն ճատտէսինտէն պիւր միլ
տիւր : Պուրատա 51 ալիլէ պուլունուպ 175 նու-
ֆուստան իպարէթ տիւրլէր , պուլըն 60ը չօճուզ
լար տըր : Էյի պիւր սուլարը վար , թութ աղաճ
լարը տիքմիլլէր : Էվլէրինի քէրփիլէտէն եափ-
մըլ օլուպ իւզէրինի դամըլ վէ չամուր իլէ գափ
լամըլ տըրլար : Էլան արազի էհալի արասըն-
տա թազսիմ օլունմամըլ իսէ տէ ճիւմլէսի պիւր-
լիքտէ օրասընը չէնէլթմէյէ չալըլյօրլար վէ
հալարընտան փէք մէմնուն տըրլար : Պիւր մէք
թէպէ իհթիյաճլարը վար տըր : Քէօյիլէն եէրի
ալչազ օլտըլընտան մալարիալը տըր , լաքին
քէնտիլէրէ պօլ սօլֆաթօ վէրիլիլյօր : Փունար
պաշընտա թամա էթմէյէ օթուրտուղունուզտա
էհալի տէ քէնտի էվլէրինտէն վէ պաղչէլէրին-
տէն եէյէճէք կէթիլիլէր վէ չօզ խօշ պիւր վա-
զըթ կէչիլտիք :

Պուրատան Անթաքիյա կէչտիք , լաքին
եօլտա փէք սըճազ պիւր ըլիւզեարտան չօզ դահ-
մէթ չէքտիք : Օրատան Պիթիասա կիթտիք . օ-
րանըն պօլ սուլարը վէ կիւզէլ սէպէվաթլէ փէք
ճալիպ իտի իսէ տէ , Էքիլ Քէօփիլիւ տէնիլէն
մահալա կիտէճէք օլտըլըմըլտան Պիթիաստա
տուրմատըզ : Էքիլ Քէօփիլիլէր էրմէնիլէր Նար
Զէյթուն թէսմիլլէ էթմիլլէր տիւր : Ամանօս Տաղ
լար սիլիլիլէսի իւզէրինտէ օլուպ , Անթաքիա-
տան 20 միլ գատար զարպա տիւլիլյօր : Մէվզիլի
վէ մէնզարէսի դայէթ կիւզէլ էթրաֆընտա օր-
մանլը թէփէլէր վար : Էհալի պուրայա պիւր սէ-
նէ էվլէլ կէլմիլ իսէ տէ էվլէր եափիւպ եէրլէչ-
միլլէր վէ օրմանլարը քէսիպ զախրէ էքէճէք
թարլա հազըրլայօրլար : Պուրատա 33 ֆամիլ-
եա սաքին օլույօր , 173 նուֆուս օլուպ անլէրին
40ը չօճուզ տըր : Հէր ալիլէյէ այտա պիւր օսմ .
լիւրա վէ իւլ տէ քէչի վէրիլյօրլար : Եիւք հայ-
վանլարընա իհթիյաճլարը վար : Չօճուզլար ի-
չիւն պիւր մուալլիմէ միւհթաճ տըրլար : Եօլլար

Ֆէնա տըր: Զօգ կիւճիւբէլէ օլ կիւն Անթաքիա-
յա տէօնտիւբ:

Էրթէսի սապահ Փրի-Միլիթէր տէնիլէն
մահալա կիթտիւբ: Պուրասը Հալէպ Անթաքիա
ճատտէսի իւզէրինտէ վազը օլուպ Անթաքիա-
տան 30 միլ ուզապ տըր: Էվլէր պէօյիւբ պիր
հիւյիւբ իւզէրինտէ եափըլըյօր: Սու պօլ վէ էյի
տիր: Էվ Էէրլէրի գուրա իլէ թագսիմ էտիլէ-
ճէք, շիմտիլիւբ էվլէրի քէրփիւ իլէ եափըլըյօր-
լար: Պու կիւնէտէք օրայա 50 խանէ կէլմիւշ,
տահա 50 խանէ տախի եազընտա կէլէճէք իմիւշ:
Արազի 25,000 միւրէպա մէթրօ օլուպ, զախի-
րէ վէ սէպղէ իչիւն փէք միւսախտ տիր: Պու
էհալինին պէօյիւբ գըսմը Անատօլուէն շարդ
ճիւհէթինտէն կէլմիւշէր վէ փէք մէսուտ կէօ-
րիւնիւյօրլար: «Պիր շէյէ իհթիյաճընըզ վա՞ր
մը» տէյու սիւալ էթտիլիմտէ պազըլար էլլէ-
րինի գալտըրըպ, «Պիզ էլլէրիմիլի պու էյի
Էէրի պիղէ իհսան էտէն Ալլահա շիւքը էթմէք
իչիւն գալտըրըյօրըզ» տէտիլէր: Պուելարըն
հէր պիր քէրփիւծի պիլէ քէնտի էլլէրի իլէ եա-
փարապ պու գատար գըսա պիր միւտտէթտէ
պու գատար իշ կէօրմիւշ օլտըլարընա թէաճ-
ճիւպ էյլէտիր:

Այնի կիւնտէ Ապտալ Հիւյիւբ տէնիլէն
մէսքէնի զիյարէթ էյլէտիր: Պուրասը Փրի Մի-
լիթէրտէն 5 միլ ուզապ տըր: Լաքին եօլլար նէ՞
Ֆէնա տըր: Պուրատա 30 խանէ վար: Էվլէրի
իչիւն լազըմ կէլէն քէրփիւծիւբ եափըպ հազըր-
լամըլար իսէ տէ, պուրատա պուլուէնա պիր
պէօյիւբ միւլք սահիպի, մուհաճիւրլէրէ վէրիւ-
միւշ օլան արազիին պիր գըսմընա քէնտիսի
սահիպ չըգտըլընտան ինչաաթ իչինէ տահա
սպաչլամմըլար իտի:

Պուրատաքի մուհաճիւրլէրին պաշը մագա-
մընտա տուրան զաթ արդու էթտի քի պիր բու-
հանի խըտմէթ իճրա էտէլիմ: «Հէր նէ գատար
պու Էէրին պիղէ վէրիւմէսինտէն տօլայը միւ-
թէչէքքիր իսէք տէ, իսթէրիմ քի էհալիմիլ
իհթիյաճաթըմըզն էն մուհիմ գըսմընըն բու-
հանի իհթիյաճ օլտըլընը պիլսինլէր» տէտի:

Պիւթիւն պու սէֆէրիմիլ էսնասընտա է-
հալի իլէ կէօրիւշէպիւմէմիլ իչիւն հէր սու-
հուլէթին վէրիւտիյինտէն տօլայը չօգ մէմնու
ըզ: Վէ քէնտի քէնտիմիլի ճիւմլէ իհթիյաճա-
րընըն տէֆի իչիւն տուա էթմէլիւբ մէսուլի-
յէթի ալթընտա կէրիւյօրըզ:

Պուրատան Հալէպէ կիտիպ օրատա պիր
գաչ կիւն իսթիւրահաթ էթտիլէն սօնրա պէն
իսկէնտէրուէն տէօնտիւմ վէ Պրն. Պաղտասար
պուրալարը պիր տահա զիյարէթ էտիպ՝ օնլա-
յա բուհանի թէսէլի վէրմէք իւզրէ թէքրար
պիր սէֆէր էթմէյէ հազըրլանտը:

Ճիւմլէ տօսթլարըն պու մուհաճիւրլէրի քէն-
տի տուալարընտա զիւքը էթմէսի արգու օլու-
նուր:

Մ. Ռ. Ֆրիցրսըն

ԻՏԻԹԵՆԵՎԿԻ

Հ. Բ. Ը. ՄԻՈՒԹԻԻՆ ՀԱԳԳԸՆՏԱ ՊԱՁԻ
ՍԵՕՁԼԻՐ ՎԷ ՇԵՀԱՏԵԹԼԻՐ

«Հայկական Բարեգործական Ընդհանուր
Միութիւն, պիր ճէմիյէթ ի խայրիյէ ի միւլիյէ
հալինտէ, պիր քիւշիւք ճիւմհիւրիյէթ տիր:»

ՊՕՂՈՍ ՓԱՇԱ ՆՈՒՊԱՐ

«Էրմէնիլէր իւզէրինէ աղըրլաշան վազիֆէ-
յի տէրիաթը էթտիմէյէ լուզում Եօգ: Պիլիւրիմ
քի հէր էրմէնիին հիսսիյաթ Ե միւլիյէսինէ միւ-
րաճաաթ էթմէք քեաֆի տիր քի, հէր քէս վէ-
րէպիլէճէյինի վէ վէրէպիլէճէյինտէն զիյատէ-
սինի վէրսին, չու նէճիւպ միւթալաա իլէ քի՝
օ ինչլաա էտիճի պիր ֆէտաքեարըզ օլաճապ:

ՊՕՂՈՍ ՓԱՇԱ ՆՈՒՊԱՐ

«Պու գատար քէտէրլէր վէ տէրլէր արա-
սընտա պիր փարշա թէսէլի արանըապիլիւր ի-
սէ՝ օ տա Բարեգործական տըր, քի վազըթըւ
վազըթըզ Էթիւշիւր՝ հէր նէրէտէ էլէմ վէ կէօզ
Էաշը վար իսէ:

«Բարեգործական գուլմտիտէ Էրմէնի միւ-
լէթի իչիւն պիր հազիլի մուգատտէր ի իւհի
տիր. Ալլահըն շէֆգաթ ու մէրհամէթինին պիր
թասվիլի հազիլիսի տէ տէսէմ՝ միւպալաղա
տէյիլ:»

ԿԻԼԻԿԻԱ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԸ ՍԱՀԱԿ Բ.

«Քէնտի մահիյէթիլէ էքիտէն վէ տէրին
սուրէթլէ միւլի օլմազլէ պէրապէր՝ էսասաթը
ասիլիյէսիլէ, թէչքիւթըլա, նիզամաթըլա,
թարդը ֆաարիյէթիլէ Հ. Բ. Ը. Միւթիւն
պիր էվրօփա թէչքիւթըլա տըր. օ արամըլտա
պիր Էէնիլիւր տիր:»

ԹՈՐԳՈՍ ԵՊՍ. ԳՈՒՇԱԿԵԱՆ

«Պէնիմ նազարըմտա Հ. Բ. Ը. Միութիւն
էրմէնի միլլէթինին քէնտի քէնտինի գայըրմա-
սը (ինքնօգնութիւն) տէլիլ ի ճէլիլի, ամմա
Փաալ պիր տէլիլի տիր: Իշթէ Միութիւնըն
լիագաթ Ը տախիլիյէսի տէ պու տըր:»

ԲԱՐԳԻՆ ԵՊԻՍԿՈՊՈՍ

«Պիր Ամէրիգալը Էախօտ Գանատալը Հա-
լինտէ ինանամամ քի Հէր Հանկի պիր միլլէթ-
փէրվէր էրմէնի Հ. Բ. Ը. Միութիւնա աղա օլ-
մասըն: Էյէր պիր Էպիսկոպոս օլտամ՝ սիգէ պու
մինպէրտէն իլան էտէճէք իտիմ քի տէրհալ ա-
ղա օլտաընըզ, զիրա Բարեգործականըն խըզմէ-
թի էյթամը գայըրմագ իշինտէ տախիլ փէք ա-
ղիմ տիր:

ՏՕՔ. Ծ. ՈՒ. ՄԷՔԱԼԸՄ

«Էյթամը մուհաֆազա էտիպ փէրվէրտէ
էթմէք Փիքըրնիզ շայան Ը Հայրէթ տիր: Էրմէ-
նի միլլէթինին պիւթիւն աթիսի պու Էէթիմ-
լէրէ մէրպութ տըր:»

ԳՕՄԱՆՏԱՆ ՊՐԷՄՕՆ

(Կիլիկիա Վալի ի Ումումիսի)

«Հայկական Բարեգործական Ընդհանուր
Միութիւն քեամիլէն շայան Ը էմնիյէթ պիր
միւլէսսէսէ տիր: Պիր գաչ կէնիշ էյթամիսանէ-
լէր քիւշատ էթմէք տիւշիւնիւյըլար: Թապիլի՝
սիզ էրմէնիլէրին պու միլլի էմէլինի, քի անը
Հիշ պիր Ամէրիգալը Թագպիւհ էթմէմէլի, էյի
անլարսընըզ:»

ՃԷՅՄԸՍ Հ. ՆԻՔԸԼ

(Մէյքըր Տէփիւքի Քըմիշըքըր)

«Հ. Բ. Ը. Միութիւն շիմտի Մըսը, Սիւ-
րիա, Պաղեստին վէ Կիլիկիաաա իշլէմէքտէ
տիր: Շայան Ը Թագտիր տիր քի անլէր պիղիմ
միւլէսսիլլէրիմիզին պուլունմատըլը մահալ-
լէրտէ իշլէմէքտէ տիրլէր:»

ՏՕՔԹ. ՈՒ. ՈՒ. ՓԻԹ

«Բարեգործականըն Հայաստանտա վէ սա-
իր մահալլէրտէ կէօսթէրտիյի Փաալիյէթ շա-
յան Ը Հայրէթ տիր: Օ սայէտէ պինլէրճէ պիշա
րէլէր էօլիւմտէն էսիրկէնիպ փէրվէրտէ վէ Թա
լիմ էտիւմէքտէ վէ էօյլէ պիր Հալէ գօնմագ-
տա տըրլար քի՝ միւսթագպէլ էրմէնիսթան ի-
շիւն Թէմէլ Թաշարը օլալար:

ՏՕՔԹ. ԼԻՆՔԸՆ ՈՒԸՐԹՀ

ԱՆԼԱՄԱՏԸԳԼԱՐԸՄ

Սէնէլէր կէշտիքճէ էօմրիւմիւն կիւնէշի
ղուրուպ էթմէյէ Էաղլաշտըգճա, Հէր կիւն ան-
լամատըղըմ շէյլէրէ րասթ կէլիյօրըմ: Ամէրի-
գայա կէլէլիտէն պէրրու կէօրիւյօրըմ քի պու-
րատա Էաշայան 120 պին Հայութիւն կիւն կիւ-
նէ զայպ օլույօր: Եէնի նէսլ Հայութիւն վէ Հայ
Հատան Հիշ իսպլէրի օլմատըգտան մատա իս-
մինի տէ տէյիշտիրիպ ասընը նէսլինի զայպ է-
տիյօր: Պունա սէս չըգարան Էօզ, Էալաշ Թաթ-
լը պիր էօլիւմ իլէ 120 պին էօլիւյօր, րուպ ա-
սըր սօնրա քիմսէ Էօզ:

Էօթէտէ պիր գալլա տըր կիտիյօր: Վայ
սէն Փիլան յարանուանութիւնա ալըլտըն-
վայ Հայճայը էյի սէօյլէմէտին, Փիլան մէք-
թէպտէ աղգային ոզի վար, Էօզ, պիր սիթէմ,
պիր Հիւճմ, պիր գօլալայըշ... Պու Հիքմէթի
անլայամայօրըմ. էօթէտէ պիր մէքթէպտէ պիր
Ամէրիգալը պուլունուր տա աճէպա աղգային
տուլղույա էհէմմիյէթ վէրմէզ մի տէյու գը-
յամէթ գօփույօր: Պուրտա Հէփի Ամէրիգա, Հիշ
աղգային Էօզ, Հիշ լիսան Էօզ, նէտէն Ամէրի-
գայա սէս չըգարան Էօզ:

Պաշգա պիր անլաշըմագ տահա: Պաղըլար
վար քի Հայաստանեայց Եկեղեցի տէյու պա-
ղըլար, Էաղար, սէօյլէր, Մայր Եկեղեցիտէն
րէսմէն ալըլմըշ օլանլարա սիթէմ էտէր, իսա-
յին վէ ոչ-աղգասէր տէյու իթհամ էտէր, քէն-
տիսի սէնէտէ պիր տէֆա Եկեղեցիյէ այազ պաս
մագ, Հայ Եկեղեցիին մէպտէլէրի, Թալիմա-
թը նէ իտիյինի սօրոսան պիւմէզ, օ քիլիսէտէն
րէսմէն ալըլմըշ օլան քէնտինտէն զիյատէ օ-
նա Հիւրմէթ էտէր, Եինէ տէ քէնտի գօսգօսլա-
նըր քի օ Եկեղեցիյէ աիտ տիր: Պու նէ Թուրշու
պու նէ փէհրիզ:

Պու արալըզ Հայ մաթպուլաթընտա տահա
աճայըպ շէյլէր Էաղըլմագտա տըր. Էանի Հիշ
տէյիլ Լուսաւորչական Բողոքական քիլիսէլէ-
րին պիւրլէշմէսի մէսէլէսի: Հատտ Ը զաթընտա
նէ գատար կիւզէլ վէ արգուլու պիր Թէշէպ-
չիւս Հէփիմիզին տէ արգուլատըլը պիր շէյ:
Շու ազ գալմըշ սիւրիւյիլ Թօփլմագ. պիր ա-
րայա պիր իտարէյէ կէթիւմէք: Նէ՞ ալա. նէ
ճէլիլ, լաքին ամէլի պիր Թէքլիֆ Հալա կէօր-
մէտիմ: Նէ՞ Էափմալը օնու սէօյլէյէն Էօզ: Պիր
խուսուստա Հէր իքի Թարաֆ միւթթէֆիզ տիր.
Էանի 1. Հայ Լուսաւորչական Եկեղեցի իսլահ

զմալը... զէմանն ի ճապարթնա կէօրէ թէպ-
տիլ օլուպ՝ սարիլէմէլի. 2. Բողոքական եկե-
ղեցի տէ ազգայինլէմէլի, շիմտիքի Ամէրիգա
Ժողովական ուսուլընտան վազ կէշիպ ազգա-
յին իւնսիւրլէր ալմալը:

Պու նասըլ վէ հանկը Թարաֆտան պաշա-
մալը տէյէն եօզ: Պիլ աքս եազան սէօյլէյէն
Բողոքական քիլիսէնին ազգային օլմատըլընա
չաթըյօր: Տիւշիւնտիւմ օլմատը, պիւր եօլ պու-
լամատըմ: Մայր Եկեղեցի պէօյիւք, օլ պիւրի
քիւշիւք, պիւրի վալիտէ պիւրի սափմըլ էվլատ,
իւք ատըմ վալիտէյ տիւշմէյ մի քի, սօնրա ազ
մըլ էվլատընը դուճաղընա տալէթ էթսին,
պէն օլսամ հէր իքի Թարաֆըն տա եափաճադ-
լարընը եազար հազըրլար իմ. հէր իքի Թարա-
ֆա իմզալատըր իմ. պիւր կիւն եա Թարիկ Թա-
յին էտէրիմ, օ կիւնտէ հէր իքի Թարաֆտա իճ-
րա էտէր. պիւրի իսլախաթ օլ պիւրի ազգային-
լէշմէք: Պունու չօպանլար եափար, պիւր սիւ-
րիւլէր տէ արգալարընտան կիտէր իզ: Պունա
պիւր Թարաֆ հազըր տէյիլ իսէ օլ պիւր Թարա-
ֆըն պիւր շէյ տէմէյէ հազըլ եօզ տըր: Իշթէ
անլամատըլըմ պու տըր քի նէտէն իճրա էթ-
մէյիպ սիթէմ էտիյօրլար:

Ա. Ն.

ՏԻԻՆԵԱՆԸՆ ՕՐՏՈՒ ՎԷ ՏՕՆԱՆՄԱ ՄԱՍՐԱՅԸ

Ճէմիյէթ ի Ագվամըն վէրտիյի բափօրա կէօ
րէ հալը հազըրտա պիւթիւն տիւնեա օրտու վէ
տօնանմա իշիւն 3,500 միլիօն տօլար սարֆ էթ-
մէքտէ իմիշ: Պիւթիւն տիւնեա սէքէնէսի 1,800
միլիօն նուֆուլ օլտուղու հալտէ ատէմ պաշը-
նա սէնէվի 2 տօլար եախօտ ֆամիլեա պաշընա
10 տօլար տիւշիւյօր: Պունուն իշիւնտէ Զինլի
Աֆրիգալը, Ասիալը տախի տախիլ տիւր: Պու
մասրաֆըն 2400 միլիօնը օրտույա վէ 1,100 մի-
լիօնը տօնանմա սարֆ օլույօր: Պու կիւն
տիւնեատա սիւհա ալթընտա օլան ասքէրին սա-
յըսը պէշ պուշուք միլիօն իմիշ: Տէմէք քի հէր
300 ստէմին պիւրի ասքէր իմիշ:

Հարպ կէմիլէրի 1913տէ եէտի պուշուք
միլիօն թօնօ իմիշ. շիմտի պէշ միլիօնա էնմիշ:
Թիճարէթ վափօրլարը հարպտան էվլէլ պիւ-
թիւն տիւնեատա 47 միլիօն թօնօ իքէն՝ շիմտի
65 միլիօն թօնօ օլմուշ տըր Հարպտան էվլէլ Ա-

լամանիւնն տախի օրտուսու 655 պիւն իտի,
շիմտի 90 պիւն տիւր: Ավսթրիանըն 400 պիւն իտի
շիմտի 20 պիւն, Պուլգարիսթանըն 60 պիւն իտի
շիմտի 30 պիւն:

Ֆրանսա օրտուսու հարպտան էվլէլ 645
պիւն իտի, շիմտի 625 պիւն, Րուսիա պիւր միլիօն
200 պիւն իտի, շիմտի 560 պիւն: Իթալիա 300 պիւն
իտի, շիմտի 230 պիւն: Սըրպիա 361 պիւն իքէն՝
շիմտի 116 պիւն: Րումանիա 98 պիւն իքէն շիմտի
150 պիւն տիւր:

Տօնանմա իշիւնտիքտէ Հարպտան էվ-
լէլ Ինկիլիզ տօնանմասը իքի պուշուք միլիօն
թօնօ իտի, շիմտի պիւր միլիօն տըր: Ալամա-
նիա տօնանմասը պիւր միլիօն թօնօ իքէն, շիմ-
տի 151 պիւն, Ֆրանսա 683 պիւն իքէն՝ շիմտի
529 պիւն, Իթալիա 337 պիւն իքէն շիմտի 295
պիւն, Րուսիա էվլէլա 330 պիւն թօնօ իքէն շիմտի
125 պիւն թօնօյա էնմիշ տիւր:

Անճադ Ճափօնիա իլէ Մ. Ամէրիգանըն տօ-
նանմասը արթմըլ տըր: Ճափօն պահրիյէսի
536 պիւն թօնօ իքէն 695 պիւն թօնօ, Ամէրիգա ի-
սէ 843 պիւն թօնօ իքէն պիւր միլիօն 290 պիւն օլ-
մուշ տըր:

Օրտուլար պազը եէրտէ էհալիւնին նիսպէ-
թինէ կէօրէ ազ պազը եէրտէ չօզ տըր: Մէսէլա
Զինտէ 448 միլիօն ատէմ վար, ասքէրի. պիւր
միլիօն տըր, Ֆրանսատա 40 միլիօն էհալի վար
ասքէրի 625 պիւն տիւր: Հինտիսթանտա 320 մի-
լիօն նուֆուլ վար, օրտուսը 234 պիւն տիւր: Լէ-
հիսթանտա 30 միլիօն նուֆուլա 263 պիւն աս-
քէր վար տըր: Պունլար սապիթ վէ տախի օր-
տուլար տըր: Հարպ զէմանընտա պու սայըլար
5-10 դաթլանըր:

ՄԱԼԻԻՄԱԹ ՓԱՐՁԱԼԱՐԸ

Շափղա քիւրքիւ Թիճարէթի իլէ զէնկին
օլմուշ Նիւրէմպուրկ իսմինտէ պիւր Ամէ-
րիգալը Եհհուտի Իթալիատա վէֆաթ էյլէտի.
վասիյէթինտէն պիւր միլիօն 300 պիւն տօլար 19
Գաթօլիք, Բողոքական վէ Եհհուտի միւլէսսէ-
սէլէրինէ պրազմըլ իտի: 300 պիւն տօլար տա 50
իշճիլէրինէ վասիյէթ էյլէտի:

Գօլօմպիա Տարէլֆինուն փրօֆէսօրլարըն-
տան Տօգթ. Թիլնէյ տէյօր քի ինսան պէյնինին
հալա անճադ եարըսը իլէմիշ տիւր. վէ տահա

հարձակ նէշվ ու նէմա պուլաճագ տըր:

Պլէքմէր իսմինտէ պիրի կաղ եաղը թիճա-
րէթինտէ հիւքիւմէթ վէրկիսինտէն 2 միլիօն
տօլար ալտաթմը. չիմտի Փարիզտէ պուլու-
նույօր: Ամէրիգա հիւքիւմէթի Ֆրանսատան
Պլէքմէրին թէսլիմինի իսթէյօր:

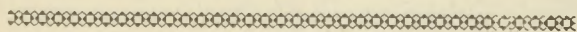
Հէնրի Սթօն իսմինտէ պիր ատէմ 88 եա-
չամը վէ 70տէն զիյատէ եաչամագ տօղրու տէ-
յիլ տէյու տիւշիւնիւր իմիշ. կէլինինի վուրուպ
էօլտիւրտիւ վէ քէնտի քէնտինի տէ վուրտու:

Ամէրիգա Զէլիք Գօրփօրէյճընընն սէրմա-
յէսի 2000 միլիօն իմիշ. 100տէ 7 Փաիզ վէրի-
յօր:

Րօչէսթըր տարէլթինուէն տօգթօրլարըն-
տան ճօրճ Հուրիւր սըղըր ճիյէրինտէն պիր սի-
րուճ հաղըրլայօր քի գանսըղըղա իլամ օլու-
յօր իմիշ:

Ամէրիգա թէլլըրաֆ գումփանիասը ուզագ
եէրլէրէ րէնքիլ թասվիլ թէլլըրաֆ իլէ եօլլա-
մագ եօլունը պուլմուշ տըր:

Կէչէն սէնէ Ամէրիգատա իքի միլիօն 155
պին չիֆթճի չիֆթլիյի պրագըպ չէհր էօմրիւնէ
կէլմիշլէր տիր: Պուսա պէտէլ տէ պիր միլիօն
135 պին քիշի չէհրտէն չիֆթլիյէ կիթմիշլէր:
Ամէրիգատա չիֆթճիլէրին սայըսը 28 միլիօն
տըր:

ՍԻՅԱՍԻ ԽԱՊԻՐԼԷՐ

Ամէրիգա.— Պու կիւնլէրտէ Ամէրիգա է-
հալիսինն նազար ը տիգգաթը րէիս քիթիւրա-
պը մէսէլէսինէ միւնհասըր տըր: Հէր իքի նամ-
ղէտլէր տէ նամղէտլիք տավէթինի գապուշ էթ-
տիքլէրինն տաիր պիրէր նուլթ իրատ էտիւպ
քէնտի մէսլէքլէրինի իյգա հայլէմիշլէր: Հու-
վըր՝ Մ. Գուլիճին մէսլէյինտէ տէվամ էտէ-
ճէյինի, մէն ի միւսքիւրաթ նիգամընը մուհա-
ֆաղա էտէճէյինի վէ Րիփըպլիգըն ֆըրգասընա
սատըգ գալաճաղընը պէյան էյլէտի: Սմիթհ ի-
սէ, Մէնի ի Միւսքիւրաթ նիգամընը մուհաֆա-
ղա էտէճէք իսէ տէ, օլ նիգամըն թատիլ էտիլ-
մէսինի գօնկիւսէ թավսիյէ էտէճէյինի պէյան
էյլէտի: Նամղէտլէրին հէր իքիսինն տէ իթի-
մատա չայան գաթլար օլտըղը աշիքեսըր կէօ-
րիւնիւյօր:— Մ. Ամէրիգա հիւքիւմէթի Մըսը
հիւքիւմէթի իլէ հաքէմ ուսուլունա րիսլէթ էթ

էք իչիւն պիր ահտնամէ իմգալամաղը թէքլիֆ
էթմիշ տիր: Պունը ինկիլիք հիւքիւմէթի թաս-
վիպ էթմէյօր: Մըսըն խարիճի ումուրը ին-
կիլիք հիւքիւմէթինն թէվասուլը իլէ իճրա
օլունաճաղընը իտտիա էտիյօր:— Րօգըֆէ-
լըր Փարիզ միլլի թարիս միւգէսինէ 280 պին
տօլար վէրմիշ տիր: Ճէնէրէլ Մօթօր Տիւրէքթօր
լարընտան պիրի Սմիթհ ինթիսապընա սարֆ օլ
մագ իւզրէ 50 պին տօլար վէրմիշ տիր:— Ա-
մէրիգալը տէօրթ թալէպէ Զանագ Գալէ պօ-
ղաղընը եիւզէրէք կէչմիշլէր տիր:— Ֆլօրիտա-
տա տէհչէթլի գասըրկա ֆուրթունասընտան
պիր չօգ պինալար խարապ օլմուշ տըր: Էվրօ-
փատան Ամէրիգայա փօսթա 18 սաաթ էվվէլ
եէթիշտի, իլ տը Ֆրանս Ովկիանօսըն օրթասը-
նա կէլտիքտէ իւզէրինտէն պիր թէյյարէ փօս-
թայը ալըպ կէթիւրտի: Շիմտիտէն սօնրա փօս-
թա իքի թարաֆտան օրթատաքի պիր վափօրա
կէթիւրիլիպ թէյյարէլէր իլէ կէթիւրիւլէճէք
տիր:— Օգոստոս 24տէ՝ Նիւ Եօրըն Սըպուէյ
Գաթարլարընտան պիրիսի թայմզ Սըուէրէ եա
զըն պիր եէրտէ եօլճուլարըն էն չօգ պուլուն-
տուղը պիր վազթտա խաթթտան չըգմասըլլա՝
վազօնլարտան պիրիսի եէր ալթընտաքի տի-
վարա չարփըլմը տըր: Պու չարփըլմը նէթի-
ճէսինտէ 16 քիշի էօլիւպ 100տէն զիյատէ քի-
շիլէր աղ չօգ հարալանմը տըրլար: Պու էսնա-
տա թրէյն 25 միլ սիւրաթլա կիտիյօր իմիշ: Պու
տէհչէթլի գազանըն մէսուլլարը արանըմագ-
տա տըր:

Ինկիլթէրրա իլէ Ֆրանսա արասընտա պու
եաղընտա Ագ Տէնիզ տօնանմալարընա նազա-
րէն պիր իթիւրաֆ հասըլ օլմուշ իտի, կէչէն կիւն
պու իքի տէվլէթ արասընտա տիկէր պիր իթի-
ւաֆ (Էնթանթ Գօրտիալ) հասըլ օլտըղը տա ան
լաշըլտը: Պու շէյլէրէ Ամէրիգա հիւքիւմէթի
պիթարաֆ կէօղ իլէ պազամայօր: Պու կիլլի
անլայըլարըն մանասը նէ օլտըղընը անլամագ
իսթէյօր: Ալմանիա իլէ իթալիա տաիսի պու ի-
թիւաֆը վէսվէսէ իլէ կէօղէտիյօրլար:— Լօն-
տըրատա թէյյարէլէր իլէ պէօյիւք պիր հարպ
մանօվրասը իճրա էտիլտի: 70 թէյյարէ չէհ-
րէ հիւճմ էյլէտիլէր վէ չէհրտէքիլէր միւտա-
ֆաա էյլէտի: Էօյլէ անլաշըլլայօր քի մուհաֆա-
ղա նէ գատար տա օլսա տիւշմէն թէյյարէլէրի
միւտաֆաա խաթթընը հարըպ կէչէ պիլէճէքլէր
վէ պիր գաչ սաաթտա 23 թօնօ պօմպա աթըպ
չէհրին հարաքէթինի թաթիլ էտէպիլէճէքլէր

տիր:— Փրէնս ալ Ուէյզ Մըքըրա կըթմիչ վէ Գրալ Թուատըն սարալընտա միւսաֆիր օլմուշ տըր:— Պէյն էլ միւլէլ թիճարէթտէ մալիյէճէ իսթիզալ շիմտիյէ գատար Ամէրիգանըն էլինտէ իտի: պու սէնէ Սեպտեմբերտէ ինկիլթէրլանըն էլինէ կէչէճէք տիր:— Արապիսթան գըլալը իպն ի Սուլուտ իլէ ինկիլիզ մուրախիսսը Լօրտ Գլէյթըն արասընտա սուլէ միւզաքէրէսի գաթ օլմուշ տըր: Արապլար կէրէք իրազ վէ կէրէք Ասէն հուսուտլարընա հիւճմ էյլէյօրլար: Ինկիլիզլէր թէյյարէ իլէ տէօյիւյօրլար: Շէյի Թէյզալ իսմինտէ պիր բէիս գարա դօլլարա հիւճմ էտիյօր:— Ինկիլթէրրատան Գանատալա 10 պին ամէլէ հիճրէթ էտիյօր: մահսուլ զէմանը տահա չօզ մուհաճիր կիտէճէքտիր:

Իրազ հիւքիւմէթի տախի մէճլիսին գարալը իլէ հազընտա միլլի պիր պալարազա մալիք օլաճազ տըր: Գապիատըլմըլ օլան զաղէթալար կէրի աչըլաճազ վէ շինտիսթան իլէ օլան կէօմրիւք մուհաէտէսի թէպիտիլ օլաճազ տըր:

Ծրանսա.— Ամէրիգանըն խարիճիյէ նազըրը Մր. Քէլէկ թարաֆընտան թազտիմ օլունան սուլէ ահտնամէսի Օգոստոս 27տէ փարիզտէ 15 միլլէթլէր թարաֆընտան իմզա էտիլմիչ տիր: Պու ահտնամէ միւմքին մէրթէպէ հարպը իմքեանսըզ գըլմազ իշին թէրթիպ էտիլմիչ օլուպ՝ էվլէլա Մ. Պրիան թարաֆընտան թապիտիյէ էտիլմիչ վէ Մր. Քէլուկ թարաֆընտան տիւնեա տէվլէթլէրինէ թազտիմ էտիլմիչ տիր: Ահտնամէ իմզա էտիլիւքէն անճազ Մ. Պրիան խօշամէտի մէալինտէ գըսա պիր նութզ իրատ էյլէմիչ վէ պաշգա պիր նութզ իրատընա միւսատէ էտիլմէյէրէք փէք սիւքիւթ իլէ իմզա էտիլմիչ տիր:

Սիւրիա պաշ գօմիսէրի Միւսիւ Գօնսօ Միւրիա գանունը Ը էսասի մէճլիսին թաթիլ էյլէտի չիւնքի քէնտի հուսուտլարընը թէճալուզ էյլէյօրլար վէ Ծրանսա իլէ ալազալարընը ունուտըլ քեամիլ իսթիզալիյէթ եօլլու գարարլար վէլիյօրլար իտի: Օնլար իսէ իրազ վէ Պաղեստին կիպի իտարէ իսթէյօրլար:— Ծրանսա իլէ Թիւրքիա արասընտաքի հուսուտ միւզալահասէսինին հալը իշին Ծրանսըզ սէֆիրի եէնի թալիմաթ ալմըլ տըր վէ եազընտա Թիւրք խարիճիյէ նազըրը իլէ Վէօրիւշիւպ պու մէսէլէյի հալլ էտէճէք տիր: Եէնի թալիմաթ տահա զիյա տէ Թիւրքլէրէ միւսալտ իմիչ:

Իթալիա հիւքիւմէթի Հապէշիսթան իլէ պիր ահտնամէ իմզալամըլ տըր քի փէք մուհիմ օլտուզու սէօյլէնիլիյօր: Տիւք Տապրուչցա Հապէշիսթանտա փէք չօզ արազի սաթուն ալմըլ տըր:— Սօն հիսապա կէօրէ օն միլիօն իթալիանլար մէմլէքէթտէն տըշարըտա եաշայօր իմիչլէր, 7½ միլիօնը Շէմալի վէ ճէնուպի Ամէրիգատա, պիր միլիօնը Ծրանսատա իմիչլէր: Պու տըշարըտաքի իթալիանլար 166 ատէտ հաֆթալըզ, 20 ատէտ կիւնտէլիք զաղէթա չըգարըյօր իմիչլէր:— Նէթունա ահտնամէսինին իմզալանմանընը իթալիան զաղէթալարը մէմնունիյէթլէ գայտ էտիյօրլար:

Ալաւմալար կէչէն հաֆթա տէնիզէ իքի թիճարէթ վափօրը էնտիրտիլէր քի տիւնեատա էն պէօյիւք վէ կիւզլի տիր: Իսմլէրի Իւթօփիա վէ Պրէմէն օլուպ՝ պօլլարը 938 ալազ վէ 46 պին թօնօ աղըր տըրլար: Ալաւմանիա շիմտի թիւճաւր կէմիլէրի հիսապըլլա տիւնեատա տէօրտիւնճիւ միլլէթ իմիչ:— Շթրէզմէն Քէլօկ ահտ նամէսինի իմզալամազ իշին փարիզէ կիտէճէք վէ պու միւնասիպլէլէ փուշնպարէ իլէ կէօրիւշէճէք տիր քի Ծրանսըզ օրտուսու Ալաւման թօփրազընտան չըգըն:

Սըրպ Միլլի մէնլիսի իճթիմա էտիպ Նէթթունօ ահտնամէսինի թաստըզ էյլէտի: Մէճլիտէ ճիւմլէ Խրուաթ վէ Սլալ ազալար մէվճուտ օլմատըղը կիպի Սըրպ քէօյլիւ Փըրզասը տախի զայպ իտի: Գալան 98 ազալարըն պիր էքսէրիյէթի իլէ ահտնամէ թաստըզ օլտու: Հալ պու քի պու կիպի ահտնամէ մէճլիսին իքի իւշիւնճիւ էքսէրիյէթիլէ գապուլ օլմալը տըր: Պու հալտէ նէ տէրէճէ տալանսպիլի մալիւմ տէյիլ տիր: Այնի զէմանտա Խրուաթլար բէիսի Սթէֆան Բատիչ մէպուսանտա ալտըղը եարատան գուրթուրալամայրպ վէֆաթ էթտի: Ճէնազէսի էօնիւնտէն հիչ տէյիլ 100 պին ատէմ իհթիրամլէ կէչտիլէր: Ճէնազէ ալալընտա հիւքիւմէթ թարաֆընտան քիմսէ գապուլ օլունմատր: Անճազ գրալ թարաֆընտան պիր քիմսէ վէ հարպիյէ նազըրը Հազըր իտիլէր: Խրուաթլար իլէ Սըրպլար արասը փէք կէրկին պիր հարտա տըր: Սպուիշինա տէրհալ թաթիլ էտիրմիչ տիր: Շէմալտա Խրուաթլարըն օլտուզու մա հալլէրտէ իթալիա ալէյինէ նիւմայիչլէր իճրա օլունույօր: Էլհասըլ Պալզանլար տալիմա բա հաթսըզ պիր հալտէ տիր:

Եռամս Ինթրիսապար Վէնիգէլուս վէ Թա-
րաֆտարը իշխան պէօյիւք պիր Ֆիւթիւհաթլա
Խիթամ պուլմուշ տըր: 260 ազանըն 228ի Վէնէ-
ղէլուս Թարաֆը, 22սի մուխալիֆլէր տիր: Պու
տէֆաքի Ինթրիսապար Եռանսիսթանըն պախ-
թընը Թային էտիյոր: Եանի արթըզ ճիւմհիւ-
րիյէթ Թարաֆը զալիպ կէլմիշ վէ հիւքիւմէթ
Վէնիգէլուս էլինէ կէշմիշ վէ գուվէթլի պիր
հիւքիւմէթ տիր: Գրալիյէթ Թարաֆտարը 15
մէպուս, Փանկալուս Թարաֆտարը պիր մէպուս
Թէրաֆըր փէրվէրէր վէ չեգուրար 0 բէյ դա-
զանմըշ տըրլար: Էվվէլէրի մէպուսանտա Ազա-
տական Թէրաֆըր փէրվէր վէ չեգուրար 157 ա-
զա, Գրալիյէթճիւլէր 116 ազալարը վար իտի:
Վէնիգէլուս Փիրէտէն սէշիւմիշ, օլլու վէ 21
ճիւմհիւքիւթճիւլէր Աթինատան սէշիւմիշ տիր:
Ինթրիսապար դարըշըղլէ օլմայարապ իճրա օլ-
մուշ, Վէնիգէլուս հէր պիր նիւմայիշի մէն էթ-
միշ տիր: Վէնիգէլուս նէթիւմէյի անյատըղտա
Եռանսիսթանըն 8 սէնէտէն պէրրու պէտիսիթ
լըղընա էսէֆ էտիպ՝ միլլէթտէ տահա գուվ-
վէթ վէ գապլիյէթ վար տըր քի էյի պիր իս-
թիպալ ճազըրլասըն տէմիշ տիր: Վէնիգէլուս
պիր մուխապիրէ աթիտէքի պէյանաթտա պու-
լունմուշ տըր: Պիղիմ մազսէտիմիղ Պալզան
գոմշուլարըմըղ իլէ տօսթ օլմաղ տըր: Սըրպիս
զաթէն միւթթէֆիղիմիղ իտի: Օնա ազատ պիր
միւնթազա վէ տէնիղլէրէ եօլ վէրմէք իսթէ-
րիղ: Քէզա Պուլպարիսյա տախի Ազ տէնիղէ
եօլ վէրմէք իսթէրիղ, չու շարթ իլէ քի միլլի
հաքէմիյէթիմիղէ խալէ կէլմիսին: Բումա-
նիա իլէ զաթէն ահանամէմիղ վար: Թիւրքիսյա
կէլինտիքտէ օնուս իլէ տէ տօսթ օլմաղ իսթէ-
րիղ վէ խարիճիյէ նազըրը իլէ կէօրիւշէճէյիղ:
Եռանսիսթան իմար էտիլիւր իսէ աղ եէր տէյիլ
տիր: Պիղ հիւ պիր հիւքիւմէթին Թարաֆըր-
տան իշլէմէյորըղ: Եռանս Ինթրիսապար պաշ-
լամըշ տըր, հէր քէս իքի բէյ վէրմէսին իշխան
բէյ վէրէնլէրին փարմաղընա պիր նէվ միւրէք-
քէպ գօնուլույօր քի իւշ կիւնէ գատար գալըր
իմիշ:

Մատրիտտէ էմր վէրիւմիշ քի սօգապտա չալ
ղը չալընըպ մազամ սէօյլէնիւմէսին:

Բումաճիսյա եազըն Փէնէլ ատասընտա
պիր Փուրթունա վէ սէլտէն 12 պին տտէմ պօ-
ղուլմուշ տըր: Հիւմալայա տաղլարընտա 17,000
այաղ եիւքսէքտէ պուղ նէհրի էօնիւնտէքի
պէնտ երգըմըշ, Թէփէտէն Թէփէյէ աթէշ եա-

գարապ 40 միլ եէրէ Թէհլիքէյի պիտիւմիշլէր
տիր: Հօլանտայա ախտ Հինտիսթանտա պիր
աթէշ Փիշան Թութուշըպ Փաուլօ չէհրինի խա-
րապ էթմիշ տիր: Պին քիշի Թէշէֆաթ վար տըր:

Պիւիւսէլտէ Սօսիալիսթլէրին պէօյիւք ու-
մումի պիր մէճլիսի օլմապտա տըր, տիւնեանըն
հէր Թարաֆընտան 700 գատար ազալար կէլ-
միշ տիր: Պուսիար Բէն հէվալիսինին իշլալը
ալէյհիտէ փրօթէսթօ էտիյօրլար: Մըսըրըն
տախի Թախիյէսինէ գարար վէրմիշլէր տիր:
Բէն հէվալիսինտէ 620 ինկիլիղ ասքէրի վար
իմիշ:

Բուսլար 1919 Յունիս 6տա Բիկա քէօրֆէ-
ղինտէ դարգ օլմուշ օլան պիր Ինկիլիղ Թահթ
էլ պահընը սուլուս եիւղիւնէ չըգարտըլար: Օ
վազըթ Պօլշէվիղլէրէ գարըշ հարապ էտիպ՝ Գօնշ
Թատը Թօփա Թութմազա կիթմիշ իտի: Թախ-
ֆէլէրին ճիւմլէսինին ճէսէտլէրի պուլունմուշ
տըր:

Պուլպարիսյան հիւքիւմէթին ինկիլթէր-
րա վէ Ֆրանսա պիրլիքտէ զայէթ չէտիտ պիր
նօթա վէրմիշլէր տիր: Նօթանըն սէօյլէրի կիղ-
լի սազլանըլույօր, լաքին մէալի Մաքէտօնիա
չէթէլէրինի տաղըթմազըղը Պուլկար հիւքիւ-
մէթինտէն Թալէպ էթմէք տիր: Մաքէտօնիա
չէթէլէրինին Թէշէլաթը օ գատար գուվէթլի
վէ օ գատար Թարաֆտարլարը վար տըր քի գօր
գուլույօր քի հիւքիւմէթ մուգթէտիր օլմայա-
ճաղ տըր: Ինկիլթէրրա Թէհտիտ էտիյօր քի
Պուլպարիսյա վէրիլէճէք իսթիգրազը մէն է-
տէճէք: Մաքէտօնիատա չէթէլէր մէսէլէսի տա
իմի պիր Թէհլիքէ հալինտէ տիր: Մաքէտօնիա
գոմիթէիլէրի Պուլկարիսթանըն պիր տաղ կէշի-
տինտէ 15 քիշի գաթլ էյլէմիշլէր տիր:

Քէմալ փաշա Սթանպօլտա պիր նուլօղ ի-
յատ էյլէմիշ, նաքթուսըն լաթին եազըլարը ի-
լէ եազտըղընը սէօյլէմիշ տիր:— Օգոստոստա
Թրապգօն Թարաֆլարընտա չէտիտ պիր գար
Փուրթունասը օլուպ, պաղը եէրլէրտէ 19 այաղ
տէրին գար երղընլարը հասըլ օլմուշ վէ պէօ-
յիւք գիյանը միւճիպ օլմուշ տըր: Էհալինին
պաղըսը պուսը Լաթին հարֆլար գուլանըլտը-
ղը իշխան Ալլահըն պիր պէլասը տէյու կէօգէ-
տիյօրլար իսէ տէ, պաշալար էօյլէ օլսա պու
պէլա էնգարէտէ օլմալը իտի տէյօրլար:

ԱԶԳԱՅԻՆ ԽԱՊԵՐԼԷՐ

Ալաման միսիօնը Պուլպարիսթանտա վէ
Բունանիատա պաղը մէքթէպլէր աշմաղ Թէ-

էպպիւսիւնտէ տիրէր: Պոռնլարըն մէրքէզի Տրէգտընտա օլուպ՝ Տօզթ. Պարօնիկեան իս-մինտէ պիրիւնի եօլլամըլ տըրլար: Մէքթէպլէր պաշլընա իւմ ի իւահիյէ աիտ օլաճադ իմիշ: Վարնատա «Անդրանիկէ հէտիյէ օլունան մա-հալտէ օլաճադ տըր. Միսիթարեանլար տախի Պալգանլարտա մէքթէպ աշմադ էմէլինտէ տիր-լէր:— Նուպար փաշա 14,000 Փրանդ հէտիյէ էյլէմիշ քի Փարիզ թալէպէլէրին մէրքէզինտէ Հայճա լիսան վէ թարիս էօյրէտիւսին:— Ա-վըսթրալիատա 30 խանէ Հայլար վար տըր. պոռնլար հայ դաղթականլար իշիւն 120 պին ին-կիլիզ լիւրաւ եօլլամըլլար վէ 10 պին տահա եօլլայաճադլար: Սիտնէյտէ Պալագեան պիւ-թիւն սէրվէթիւնի Բարեգործականա հիպա էթ-միշ տիր:— Նուպարեան սանլարըն սէրմայէսի 20 պինտէն 26 պին օլմուշ տըր:— Սիվազտան 44 քիշի տահա Սթանպօլա կէլմիշ տիր:— Բու-մանիատա պոռնունան Հայլարըն մէվգիլի թա-յին օլունմուշ տըր, չէօյլէ քի Նանսէն փասա-փօթթը իլէ ըհսմէն թանըլդ մուամէլէ օլաճադ տըր: Աիէր եէրլէրտէ տախի այնի մուամէլէ օլաճադ տըր:— Հալէպտէն ալտըղմըզ պիր մէքթուպտա եաղըլլօր. «Գաղթականլարը եէր լէշտիրմէք իշիւն Լիկ ալ Նէյշըն վէքիւ Մ. Պուրնիէ իշլէյօր: Պիր գաշ հաֆթա էվվէլ Հա-լէպտէ պիր գօմիթէ թէշքիլ օլունտը քի, քէն-տիսի իլէ պէրապէր իշլէսին, վէ սէքըմէնք մէսէլէսինէ էհէմմիյէթ վէրիւսին: Կէշմիշտէ օլան պիր իքի սէնէլիք իշլէրի հաղգընտա մա-լիւմաթ վէրտի քի, «Շիմտիյէ գատար 1300 խանէ մուհաճիր էրմէնիլէր եէրլէշտիրիւմիշ տիր, պոռնլարտան 1000 խանէ չէհրլէրտէ եէր-լէշտիրիւմիշ, վէ 300 խանէ եէնի քէօյլէր եա-փըլարադ քէօյլէրտէ եէրլէշտիրիւմիշ տիր:» Պիլտիյիմիզէ կէօրէ չէհրլէրտէ եէրլէշլէն խանէլէր չօզճա Պէյրութտա տըրլար: Քէօյլէր չօզճա Հալէպ էթրաֆընտան տըրլար: Հալէպ չէհրլէրտէ տահա եէրլէշմէք իշի օլմատը: Եէնի պաշլայաճադ տըր: Պու սէնէ փահալըլըզ վէ իշսիլիք Հալէպի չօզ սըզըյօր: Սօն իւշ այտա էքմէյին պաթմանը 9 զրուշտան 14է չըզտը, իշ տախի եօզ տըր: Պէլլի պիր չէյ եօզ իսէ տէ Սիւրիա վէ Թիւրքիա հուտուտը տախիմա սը-զընթըլլ տըր: Թիւրքլէր տահա սէրպէսթ իշ-լէյօրլար:— Նիւ Եօրքտաքի Փօլատեան Պիրա-տէրլէրին Հալէպտէ աշտըլլարը կէճէ մէքթէ-

պինէ կէչէն սէնէ զարֆընտա եաղըլան շահիրտ լէրին ատէտի 300 օլմուշ վէ պոռնլարտան 100իւ սէնէ նիհայէթինէտէք տէվամ էթմիշլէր տիր: Օգուճադ եաղմադ պիլմէյէն նիշէ կէնճլէր օլ մէքթէպտէն իսթիֆատէ էյլէմիշլէր տիր:— Վեր. Մ. Կ. Փափաղեան Աւետարանչական Ըն-կերակցութիւնըն սըրը քեաթիպլիյինի տէրիւհ-տէ էթմիշ օլարադ պու հաֆթանըն սօնունա տօղրու Նիւ Եօրգա կէլէճէք տիր:— Հօմստա 600 գատար էրմէնի մուհաճիր պոռնունալօր: Պու սէնէ օլ թարաֆլարտա վուգու պոռնան գու-րաղըզ վէ դուհուր էտէն չէքիլիկ եիւզիւն-տէն իշսիլիք վէ զախիրէնին պէհալըլըլը նի-չէ մուհաճիրլէրին օրայը թէրէ էտիպ պաշգա եէրլէրէ կէօզմէսինէ սէպէպ օլմուշ տըր:

ԲԱՀՆԻԻՄԱՆԸՆ ԻԽԹԱՐԸ

Ապօնէ պէտէլլէրինի էլան թէտիյէ էթմէ-միշ օլանլարա պու հաֆթա կէչէն վէ պու նուս-իւտէն սօն տէֆա օլարադ կէօնտէրիլէճէք տիր: Պոռնտան սօնրա անլէր իշիւն թապ էտիլմէյէ-ճէք, անճադ ապօնէ պէտէլլինի թէտիյէ էթմիշ օլանլար իշիւն թապ էտիլմէճէք տիր: Արատա նօմէրօ զայ էթմէք իսթէմէյէնիլէրին տէր-հալ պօրճլարընը թէտիյէ էթմէլէրի լաղըմ տըր:

Մ Ի Ի Ն Տ Ե Ր Ի Ճ Ա Թ

ՊէնՏ Ի ՄԱԽՍՈՒՍԼԱՐ.—

Տէլալէք Ի Իլահիյէ

Կէնն Օղլանլարըմըզ վէ Գըզլարըմըզ

ՐՈՒՀԱՆԻ ՀԱՅԱԹ.—

Հայաթտա Միւթալէա

Ապտուլլանըն Գատէիի

Պէյրուք Կ. Բ. Շիրքէթի

ՄՈՒԽԱՊԵՐԱԹ.—

Ինսանլարըն Բէնկի

Ա. ՆԱԳԳԱՇԵԱՆ

Ինչ Պէտք է Պահանջուի Հայ Օրիորդներին

ՊԱՐԳԵԻ ՀՐԱՅՐ

Էրմէնիլէրին եէնի Մէսքէնիլէրին Գիյարէք

ՄԱՐԿԱՐԱՆ

ՄԻԻԹԵՆԵՎՎԻ.—

Հ. Բ. Ը. Միուրիւն Հաղգընտա Շէհատէք

ԳՐ. ԳԱԼՈՒՍՏԵԱՆ

Անլամտըզլարըմ

Ա. Ն.

Մալիւմաթ Փարչալարը